

Hur manligt och kvinnligt representeras i musikvideos

MIRJAM HALLSTRÖM
HANNA HÖGLIN

**Medie- och kommunikationsvetenskap,
produktion**

Luleå tekniska universitet
MUSIK OCH MEDIER
Medier och upplevelseproduktion

Abstract

This study aims at examining how men and women are represented in musicvideos. How does this influence the youth? We have chosen a qualitative semiotic analysis of six videos in different genres. The genres are hiphop, rock and pop. In each genre there is one male and one female artist. We have studied the pictures, not the text. Our study shows that the videos are using stereotype pictures of men and women. The men are active and the women are passive. The male gaze often objectifies the women.

Key words: Gender systems, representation, hegemony, the male gaze, music videos, genre

Authors: Mirjam Hallström, Hanna Höglin

Subject: Media- and communication science

Title: How is men and women represented in music videos? – A semiotic analysis of six music videos

Location: Luleå University of Technology

Number of pages: 51 pages

Sammanfattning

Syftet med denna uppsats var att studera hur kvinnligt och manligt representeras i musikvideofilmer och hur ungdomar kan påverkas av detta. Vi har utgått från Yvonne Hirdmans genussystem, Antonio Gramscis teori om hegemoni, Stuart Halls teorier om representation och stereotypisering.

Vi använde oss av en kvalitativ semiotisk bildanalys av sex musikvideor. Vi valde ut två videor ur genren hiphop, två videor ur genren rock och två ur genren pop. Vi valde en kvinnlig artist och en manlig artist ur varje genre. Vi analyserade videorna var och en för sig och jämförde sedan videorna med varandra. De analyserade videorna är "How many licks – Lil' Kim", "Pimp – 50 Cent", "Welcome to the jungle – Guns N Roses", "Take it off – The Donnas", "La turlura – Shakira" samt "Eternity – Robbie Williams". Vi har koncentrerat oss på bilderna och inte texten. Men vi har tagit med text om det kändes relevant för analysen.

Vår analys har visat på att många musikvideor använder sig av de traditionella bilderna av män och kvinnor. Männerna är den aktiva betraktaren och kvinnan är den passiva, betraktade och objektifierade. Det är oftast männen som har makten, men ibland tilldelas kvinnan makt av producenten. Det finns även stereotypa bilder av de olika genrerna. Ett tydligt exempel är cock rock begreppet som används flitigt i rockgenren. Cock rock begreppet utgår ifrån ett rockband bestående av vita heterosexuella män med elgitarrer som spelar hög ihärdig musik och använder sig mycket av live spelningar i sina videor.

Då ungdomar tittar flitigt på MTV, påverkas de av videorna som visas. Det var endast en av våra videor som motarbetade den rådande bilden av kvinnor och män. Alltså uppmuntras inte ungdomarna att gå till motstånd mot den rådande diskursen.

Innehållsförteckning

1. Inledning och syfte	6
2. Teoretiska utgångspunkter.....	7
2.1 Yvonne Hirdman om genussystemet.....	7
2.1.1 Genuskontrakt	7
2.2 Representation	8
2.3 Stereotypisering.....	9
2.4 Gramsci om Hegemoni.....	9
3. Tidigare forskning.....	10
3.1 Musikvideofilmen som fenomen.....	10
3.2 Musikgenrer och genus	11
3.2.1 Genreval och genus.....	11
3.2.2 Cock rock.....	12
3.3 Laura Mulvey och den manliga blicken	12
3.4 Musikvideo och genus.....	13
3.5 Visuell retorik.....	14
3.6 Bildkomposition	15
3.7 Kroppsretorik	15
4. Metod.....	16
4.1 Semiotik.....	16
4.1.1 Tre olika typer av tecken	17
4.1.2 Denotation, konnotation.....	17
4.1.3 Ideologi.....	18
4.1.4 Koder.....	19
4.2 Material och urval	20
5. Analys	22
5.1 How many licks med Lil´Kim	22
5.1.2 Konnotation.....	23
5.1.3 Ideologi.....	24
5.2 Pimp med 50 Cent.....	25
5.2.1 Denotation.....	25
5.2.2 Konnotation.....	26
5.2.3 Ideologi.....	28
5.2.4 Jämförelse mellan Lil´Kim och 50 Cent.....	29
5.3 Welcome to the jungle med Guns N Roses	29
5.3.1 Denotation.....	29
5.3.2 Konnotation.....	31
5.3.3 Ideologi.....	32
5.4 Take it off med The Donnas	33
5.4.1 Denotation.....	33
5.4.2 Konnotation.....	34
5.4.3 Ideologi.....	35
5.4.4 Jämförelse mellan Guns N Roses och The Donnas.....	35
5.5 La Tournura med Shakira	36
5.5.1 Denotation.....	36
5.5.2 Konnotation.....	37

5.5.3 Ideologi.....	38
5.6 Eternity med Robbie Williams.....	39
5.6.1 Denotation.....	39
5.6.2 Konnotation.....	41
5.6.3 Ideologi.....	42
5.6.4 Jämförelse mellan Shakira och Robbie Williams.....	43
5.7 Jämförelse mellan de kvinnliga artisterna.....	43
5.8 Jämförelse mellan de manliga artisterna.....	44
6. Diskussion och slutsats.....	44
7. Förslag på fortsatt forskning.....	48
8. Litteratur och källförtäckning.....	49

1. Inledning och syfte

Dagens unga befinner sig, i jämförelse med tidigare generationer, mitt i ett intensivt medieflöde. Dagligen visas en mängd musikvideofilmer på musikkanaler. Vi har upprörts över den stora genusskillnaden vi kan se i musikvideor. Ofta möter vi i utbudet relativt stereotypa och förutsägbara presentationer.

Musikvideofilmen är en del i den ständigt pågående påverkan hos ungdomar. I samverkan med andra faktorer såsom skola, familj, vänner och annan media påverkas de unga via språk och symboler och andra underliggande strukturer. Enligt vår mening är det givande att reflektera över hur representationen av genus ser ut och vilka föreställningar om kön vi återfinner i musikvideofilmerna.

Det som motiverar studien och gör det intressant att tala om vilken roll musikvideorna spelar för ungdomar är det Hall säger, att medierna betraktas som vår tids största kulturproducent. Det är inte personerna i musikvideofilmen som bestämmer hur de ska exempelvis agera eller klä sig, det är den rådande diskursen som omedvetet finns inom oss och som producenterna använder sig av (Hall 2003:179).

Vi redogör för forskning som har bedrivits inom musikområdet då vi behandlar musikvideofilmen som fenomen. Vi behandlar även områden såsom musik, film och bildrepresentation där vi antar ett genusperspektiv. Vi använder oss huvudsakligen av Yvonne Hirdmans genussystem, Antonio Gramscis teori om hegemoni och Stuart Halls teorier om representation och stereotypisering. Gällande metoder har vi valt att använda oss av en kvalitativ semiotisk analys.

Således avser vi att analysera musikvideofilmer ur olika musikgenrer som går på MTV under våren 2006. Vi kommer att titta på hur män och kvinnor framställs visuellt. Detta innebär att vi vill ha svar på följande frågor:

- Hur framställs kvinnor och män i MTV:s musikvideofilmer genom bilden?
- Hur skiljer sig genusrepresentationen mellan genrerna pop, rock och hiphop?
- Hur ser maktförhållandena ut mellan män och kvinnor i musikvideofilmer?
- Hur kan ungdomar påverkas av musikvideorna som visas?

2. Teoretiska utgångspunkter

I detta kapitel redogör vi för de teorier vi valt att utgå från i vår analys av musikvideor det vill säga genussystemet av Yvonne Hirdman, hegemoni av Antonio Gramsci och representation och stereotypisering av Stuart Hall.

2.1 Yvonne Hirdman om genussystemet

Genussystemet är ett nätverk av processer, fenomen, föreställningar, och förväntningar som ger upphov till ett slags mönstereffekter och regelbundenheter. Det är en ordningsstruktur av kön. Denna ordning har blivit basen för de sociala, ekonomiska och politiska ordningarna. Det finns två logiker inom genussystemet. Den ena är dikotomin, manligt och kvinnligt bör inte blandas. Den andra är hierarkin, männen utgör normen för det normala och det allmängiltiga.

Ju mer uppdelat ett samhälle blir, desto mer komplext blir isärhållandets uttryck och konsekvenser. Det är genom isärhållningen som den manliga normen legitimeras. Isärhållningens grunduttryck finns i arbetsdelningen. Kvinnor gör kvinnliga saker på kvinnliga platser och män gör manliga saker på manliga platser. Vi orienterar oss i världen efter platser, sysslor och sorter. Könen formas på så vis till hangenus och hongenus.

De generella dragen i denna genusformering är att den ständigt utnyttjar den biologiska olikheten och att den bygger på motsatstänkande, där männen är det positiva och kvinnan det negativa.

Varken män eller kvinnor föds till män eller kvinnor utan de skapas. Barnet föds in i de kulturellt samlade tankarna. Det finns tre olika påverkningsfaktorer; kulturell överlagring, tankefigurer, social integration, till exempel arbetsfördelningen mellan könen och socialisering, inläring. Kvinnorna är med och skapar denna process lika mycket som männen (Hirdman 1988:49-59).

2.1.1 Genuskontrakt

Det finns olika kontrakt mellan könen. Dessa kallas genuskontrakt och kan vara till exempel föreställningar om hur män och kvinnor ska bete sig mot varandra. Vem som ska använda vilka redskap, vilka ord man får använda, vem som gör vad, vilka kläder man får ha på sig

och så vidare. Dessa kontrakt ärvs från generation till generation. Modern lär sin dotter och fadern lär sonen (Hirdman 1988:54-55).

2.2 Representation

”Representation means using language to say something meaningful about, or to represent, the world meaningfully, to other people” (Hall 2001:15).

Representationer är en social process där förnuft skapas genom lika betecknande system som till exempel tal, skrift, bilder, video, film etc. Konceptet av representation har ockuperat en ny och viktig del i kulturstudierna. Representation sammanför mening och språk till kultur (Hall 2001:15).

Representationer är en del av vår verklighet. De återger inte bara idéer av kvinnor och män utan är också med och skapar dem. Med detta perspektiv vrids fokus från vad medier visar till hur mening skapas. På detta sätt kan vi försöka förstå på vilket sätt idéer om feminint och maskulint, stereotypa eller inte, får betydelser för oss. Det är också viktigt att uppmärksamma att skilda mediala föreställningar om femininitet och maskulinitet kan förmedlas beroende på om publiken antas bestå av kvinnor eller män. Föreställningar om publiken är en grundläggande förutsättning för många medietypers existens. Det är utifrån tolkningar av publikens behov och av vem publiken är, som verksamheten till stor del legitimeras och fortgår (Hirdman 2001b:14).

En stor skillnad mellan det sätt kvinnor och män gestaltas i musikvideor är att bilder av mäns kroppar är ofta sysselsatta med att göra någonting, medan kvinnor har en mer passiv gestaltning. Männen ser med en fast blick in i kameran, vilket ger en direktadressering. Denna blick förnekar att mannen blir beskådat som ett objekt. De kan även blicka bort från kameran vilket ger känslan av att de inte är intresserade av beskådaren. Kvinnan däremot blickar mot kameran mer förförande och leende. Detta gör henne till ett objekt för tittaren (van Zoonen 2003:99-102).

2.3 Stereotypisering

Stereotyper är liksom språket kulturella överenskommelser. Hos oss människor bildas mentala bilder beroende på vad vi tidigare varit med om. Stereotypisering reduceras till några få enkla karaktärer. Hall tar upp fyra stycken:

1. Konstruerandet av ”de andra” och uteslutning: Stereotypen delar de normala och accepterade från de onormala och de inte accepterade. Denna utesluter allt som inte passar in och som är annorlunda. Alltså ”vi” och ”de”.
2. Stereotypisering och makt: Denna påminner om Gramscis teori om hegemoni, att makthavarna skapar stereotyperna. Men denna makt cirkulerar och reproduceras av både de som har makten och de som inte har makt.
3. Fantasins roll: Man menar att en viss stereotyp är på ett visst sätt. Till exempel att vita män menar att svarta män bara är barn, fast egentligen säger de så för att dölja sin fantasi där det finns en rädsla om att svarta män egentligen är mycket bättre än de vita.
4. Fetischism: Det finns ett beroende av att peka ut vad som är annorlunda. Fetischism ersätter ett objekt och involverar detta i en farlig och kraftfull men förbjuden drivkraft.

Richard Dyer menar om typer, att vi alltid ger saker och ting mening i kategorier, till exempel att vi känner en person genom vad denne gör. Är han/hon en förälder, ett barn, en arbetare, en chef eller en pensionär? Vi placerar sedan dessa i olika grupper beroende av klass, kön, ålder, nationalitet, ras och sexualitet. Vi delar även in dem efter personlighet, om han/hon är glad, ledsen, seriös och överaktiv med mera. Bilden vi får av vem personen är, är uppbyggd efter informationen vi fått genom att placera han/hon i olika grupper (Hall 2003:257-267).

2.4 Gramsci om Hegemoni

Antonio Gramsci var en teoretiker som har något att säga vår tid. Han förklarar hur den härskande klassen gör när den härskar, vilket möjliggör maktanalys samt motmakt. I dagens samhälle är det viktigt att kunna tänka kritiskt och förstå varför saker och ting fungerar som de gör, som i denna uppsats, förstå hur musikvideofilmer ser ut som de gör.

Hur kommer det sig, frågade Gramsci, att arbetarklassen trots förtryck och utsugning inte gör revolution? Varför förmår inte arbetarrörelsen och massorganiseringens tid omvandla samhället i grunden?

Hegemoni är en typ av social kontroll skild från tvång. Ledarskapet är avgörande, men beror dock på det sätt det övats. Det finns en underlydnad i samhället, istället ligger makten hos de dominerande, som kan vara myndigheterna. Därifrån utkommer idéer och värderingar som för vanligt folk blir accepterade eftersom makten får oss människor att bli rädda för att opponera oss eller göra revolution, men vi kan till och med tycka det låter rätt i vårt undermedvetande eftersom vi fostrats in i ett samhälle där det ska vara på ett visst sätt. De som har makten kan ge efter, göra en förhandling på vissa saker. Men det beror inte på att de får mindre makt, utan istället använder de det som ett maktredskap (Strinati 2004:149).

Hegemoni skapas när en diskurs eller flera diskurser sprids och vinner terräng så att det uppstår en enighet, samt en politisk helhetssyn, som får tolkningsföreträde. Gramsci menar att vårt kapitalistiska samhälle bygger på att ett dominerande skikt i samhället behåller sin ställning genom att de dominerade accepterar ordningen. Ur de härskandes hegemoni kommer värderingar som formar det som de dominerade tolkar som sunt förnuft.

Genom informationsstyrning, massmedier, bildning, utbildning, kultur, religion, lagstiftning och annan intellektuell påverkan och medborgerlig uppfostran försöker man övertyga om regimens och den härskande klassens välvilja. Oavsett klass, kön och etnicitet skall vi alla tro att vi har gemensamma intressen, på så sätt rycks grunden undan för att tänka och agera som klass.

3. Tidigare forskning

Vi har hittat tidigare forskning om musikvideor och musikgenrer som vi redogör för i detta kapitel. Avsnittet syftar främst till att diskutera uppsatsens väsentliga begrepp och att använda som stöd i de analyser som senare genomförs.

3.1 Musikvideofilmen som fenomen

Musikvideofilmen fick sitt genombrott i samband med starten av TV kanalen MTV, Music Television, i början av 80-talet (Banks 1996:1). Till att börja med var kanalen en nykomling som spred musik och musikvideor bland unga tittare i Amerika för att sedan nå en större publik i bland annat Europa. Deras primära målgrupp är tittare mellan 14 och 34 år. Det är ingen slump att MTV valde just denna målgrupp. De utformade en smart affärsstrategi och

skapade med detta ett behov för både sändare, i detta fall reklamannonsörer, och deras formsydda målgrupp.

Musikvideofilmen kan ses som reklam för artisten och låten. Fiske ser likheter mellan musikvideofilmen, TV-reklamen och titelsekvenser som är skapade för att ses många gånger och för att sälja en viss produkt. Han anser att tittare kan ges ett nöje av att titta på dessa på grund av den visuella njutningen och att bildberättandet består av snabba klipp och häftiga kameravinklar. I musikvideofilmen finns både reklam, konst, film och mode. Flera av gränserna mellan populärkultur och finkultur, underhållning och information och mellan reklam och konst upphävs i musikvideofilmen (Fiske 1999).

Som tittare blir man hypnotiserad och stannar kvar framför TV:n på jakt efter den ultimata höjdpunkten. MTV utnyttjar detta fenomen genom att göra reklam för vad som komma skall. Detta lockar oss att tro att nästa video kan vara den vi väntat på.

3.2 Musikgenrer och genus

Olika musikgenrer har olika betydelser och uttryckssätt. Pop är en förkortning av populärmusik medan rock'n roll inte alltid är populär. Rock anses handla om hur man känner sig, hur man lever och vad man ser och strävar inte efter att ge någonting till alla medan popmusiken är mer kommersiell. Hiphopen likväl som rocken är adresserad en viss målgrupp (Gantez:1997:32-39).

3.2.1 Genreval och genus

Rockmusiken anses vara en mer seriös och manlig genre till skillnad från pop som är mer lättsam och feminin. En vanlig förklaring till detta är att det finns så få kvinnor inom rockmusikvärlden och ingen ställer frågan varför. Enligt Hillevi Gantez är det endast 15 procent av de 100 000 rockutövare i Sverige mellan 16 och 25 år som är kvinnor (Gantez 1997:55,64).

Det finns olika sätt pojkar och flickor lyssnar på musik menar Gantez. Flickor är mer intresserade av texterna och att musiken går bra att dansa till än vad pojkar är. De använder

även musik till att mota bort ensamhetskänslor. Flickor lyssnar mer till ”mainstreamorienterad pop”, som riktar sig till en större massa, medan pojkarna lyssnar mer på de ”hårdare” delarna av rocken som till exempel heavy metal (Gantez:1997:55)

3.2.2 Cock rock

Enligt Bjurström uppfattas musikaliska genrer som processer som samspelar och övergår i varandra som även kan ändra skepnad och form. Detta sker genom genrer (Bjurström 1993). Inom genren rock anser Gantez att det handlar om hur man känner sig, hur man lever och vad man ser. För henne är rockmusiken kantig och strävar inte efter att tillfredsställa alla men hon tycker däremot att popmusiken är mer rund och lättare att ta till sig (Gantez 1997:38-39).

Det finns ett begrepp vid namn cock rock som utgår ifrån ett rockband bestående av vita, heterosexuella män med elgitarrer. Dessa spelar på sin manliga sexualitet och man kan tolka mikrofonstativ, elgitarrer och diverse annat de använder sig av i sina framträdanden som fallossymboler. De som tillhör cock rock begreppet sägs vara aggressiva, dominerande, skrytsamma och vill påvisa publiken att de har kontroll. Tydligast syns attityden i livespelningar. De flesta cock rock band använder sig av just livespelningar i sina musikvideor. Kännetecknande för cock rocken är att musiken är hög rytmisk ihärdig och tekniskt uppbyggd. Texterna är arroganta och de sjunger skrikigt. Artisterna vill ge sken av att de är vilda. De vill visa att de ”äger” gatorna. Det är vanligt för manliga artister att vistas på offentliga platser, de tar risker och lever farligt. De har ofta en viss syn på kvinnor. Antingen som sexuellt aggressiva och blir därmed dömda eller så är de sexuellt hämmade och är därför i behov av en man (Frith & McRobbie 2000:141).

3.3 Laura Mulvey och den manliga blicken

Teorier kring betraktelsepositioner och genus har framför allt utvecklats inom feministiska film- och bildteorier. Begreppet den ”manliga blicken”, även kallad ”the male gaze” infördes i mitten av 1970-talet, främst utifrån Laura Mulveys teser om den manliga blicken. Hon menar att klassisk Hollywoodfilm gestaltar kvinnor som objekt för en manlig blick. Kvinnorna gestaltas som erotiska objekt på filmduken av den manliga protagonisten. Den manliga publiken ser kvinnan genom protagonistens ögon. Denna teori har varit startpunkt för många feministiska texter inom ämnet (van Zoonen 1994:88).

Det Mulvey vill tydliggöra är hur den patriarkaliska samhällsstrukturen omedvetet styr filmers estetik. Genom att studera kameravinklar, ljussättning och invävda mönster, visade Mulveys forskning att blicken delades upp efter ett maskulint aktivt seende och ett feminint passivt, även kallat "to-be-looked-at-ness". Denna forskning gjordes på Hollywoodfilmer från 1940-talet (Hirdman 2001a:53).

Det Mulvey menar är att allt seende sker utifrån en manlig blick och denna manliga blick anser hon är trefaldig; kamerans blick som återger kvinnan från ett visst perspektiv och som är voyeuristisk, som egentligen borde vara neutral. Sedan har vi den manliga rollfigurens blick. Denna bildväxling organiseras så att kvinnan blir föremål för deras betraktande. Till sist har vi åskådarnas blick, som genom kamerans återgivning tvingas inta samma position som denna och därmed identifiera sig med den manliga objektifierande blicken. Kvinnan reduceras genom denna trefaldigt manliga blick till ett objekt som är till för mannens njutning. Kvinnan hade i Mulveys studie två funktioner. Dels som erotiskt objekt för karaktärerna i filmen samt som erotiskt objekt för åskådaren. Medan mannen är aktiv och har makten och driver filmen framåt, så är kvinnan passiv, sexualiserad och utställd till betraktande (Mulvey 1997:30-43).

Det Mulvey vill frambara är att "den manliga blicken" utgör ett verktyg för att visa hur bilder använder tecken och koder för att försätta betraktaren i en position där han eller hon måste acceptera dominerande ideologier. Men detta säger hon även kan bero på vilken kultur man befinner sig i. Hon menar att Hollywoods filmproduktion återspeglar hela det västerländska samhällets dominerande föreställningar, där det patriarkaliska samhället sätter män i centrum som aktiva meningsskapare medan kvinnor ges rollen som passiva meningsbärare.

3.4 Musikvideo och genus

Det finns många olika synsätt och tolkningar om hur män och kvinnor gestaltas i musikvideor. Ett synsätt är den "manliga blicken" av Laura Mulvey. Lisbet van. Zoonen anser dock att det inte enbart finns en manlig blick, utan även en kvinnlig sådan. Hon menar att både män och kvinnor kan vara upphov till ett lustfullt seende. Hon är kritiskt till den psykoanalytiska teorin om att ett lustfullt tittande endast kan vara maskulint. Det ger begränsande möjligheter att förklara kvinnors filmtittande. Kvinnor kan se på film och finna nöje med andra förklaringar än det psykoanalytiska. En del genrer är inte enbart gjorda utifrån den manliga blicken. Det är inte alltid man ger kvinnor roller för att enbart vara objekt för den manliga blicken. Ibland ser

man karaktärens gestaltning, kameraarbete, ljussättning bryta mot detta (van Zoonen 1994:95-96).

Det finns två olika feministiska läsningar, den ena kommer från brittisk Culture Studies och den andra från poststrukturalistisk feminism, som fokuserar på kroppen som text. Culture Studies ser Madonna som ett bra exempel på en förebild hos tonårstjejer, då de ser henne som en stark och självständig kvinna.

Kaplan anser att Madonnas senare verk ifrågasätter köns/genus konstruktionen där genus ses som ett teckensystem som inte nödvändigtvis sammanstämmer med identitet. Judith Butlers teori om ”parodic performance” kommer bra in här eftersom hon menar att genom att göra parodi på genusstereotyper kan man komma bort från en binär köns/genus uppdelning. Hon anser att Madonna använder sig av kön/genus specifika tecken, men mixar dessa och använder sin kropp som text för att göra detta. I Madonnas nyare verk tänjer hon på gränserna för vad som är accepterat (Kaplan 1999:247-284).

Lisa A Lewis anser att musikvideon för samman två kulturella former där kvinnan blir tydligt objektifierad, nämligen musikvideon och rockmusiken. Det är viktigt att inte enbart fokusera på sexistiska videor som presenterar kvinnan som ett objekt för den manliga blicken, utan även se till de musikvideor som adresserar kvinnan. Killar och tjejer håller till i olika miljöer under tidiga tonåren. Killar håller oftast till på offentliga platser medan flickor håller sig till privata platser. Detta är synligt i musikvideor där manliga artister ofta visas på gatan och dess kultur och kvinnor presenteras i hemmiljö (Lewis 1990).

3.5 Visuell retorik

Retorik är benämningen på talekonst och syftet är att talaren ska övertala sin lyssnare genom vältalighet. I dagens samhälle används även retorik i visuella sammanhang, under benämningen bildretorik. Denna retorik återfinns vi framförallt inom propaganda och reklam. Det man där vill skapa är konnotationer kring ett märke eller en produkt (Hansson 1999:16).

Anja Hirdman talar om betydelsebärande nycklar. Med det menar hon hur vi ska förstå det/den vi ser. Som exempel på det nämner hon färger, ansiktsuttryck, gester och blickar. Detta menar hon formar en viss relation mellan betraktaren och bilden (Hirdman 2001a:48).

3.6 Bildkomposition

De vanliga bildsnitten i film och television är översiktsbild, helbild, halvbild, närbild och extrem närbild. Dessa bildsnitt har betydelse för tilltalet i bilden beroende på vad producenten vill uppnå. Det sker en relation mellan betraktaren och bilderna beroende på distansen i bilden och kameravinklarna. Ju snävare bild man har desto mer närhet blir det mellan den betraktade och den betraktande.

Hirdman säger att distans visar olika grader av formalitet och tilltal. Hon skiljer ut intimt, personligt, socialt och formellt tilltal, där närbilden innebär ett intimt eller personligt tilltal eftersom dessa bilder ofta illustrerar känslor eller relationer. Medeldistansen innebär ett socialt tilltal och långa avstånd ett mer opersonligt tilltal.

Även kameravinklar har stor betydelse för betraktaren. Om vi tar en ovanifrån – vinkel (fågelperspektiv) till exempel så framställs ofta bildens person som liten och maktlös medan en underifrån – vinkel (grodperspektiv) ger intrycket av det motsatta. Parallellperspektivet ger dock betraktaren och den betraktade en mer jämställd nivå (Hirdman 2001a:49).

3.7 Kroppsretorik

Gester och poser har stor betydelse när det gäller statusen av den avporträtterade och budskapet i bilden. Kroppsspråk förmedlar olika känslotillstånd, sinnesrörelse, allvar, sorg, lycka och upphetsning. Handrörelser till exempel kan uttrycka engagemang, kraft och kontroll. På vissa bilder i kombination med en bortvänd ”upptagen” blick är det oftast förekommande på män eller grupper ur den samhällseliten, medan så kallade vanliga människor ofta gestaltas sittande med blicken riktad mot kameran. Något som däremot ständigt återkommer är när kvinnor avbildas leende. Detta framställer dem som mer lättillgängliga och oproblematiske (Hirdman 2001a:49).

Erving Goffman har påvisat en stor skillnad i framställningen av män och kvinnor i amerikanska reklambilder där han fann ett flertal gester och poser som han ansåg vara genusbundna. I bilderna urskilde han ett mönster för hur detta kunde tolkas. I hans studie finner vi bland annat ”knäböjningsposen”, vilket innebär en passiv position för modellen. En intressant kroppshållning är när man lutar på huvudet eller kroppen. När huvudet böjs sänks även då personens nivå till betraktaren. Detta utläser Goffman som ett uttryck för inställsamhet, underordnande och eftergivenhet. Män avbildas ofta i en högre position än kvinnor, ofta stående eller agerande. Kvinnor däremot befinner sig ofta i lägre positioner, ofta sittande eller liggande på en säng eller golvet. Detta kallar Goffman för ”rituellt underordnande” (Goffman 1979:32).

Självberöring är främst förekommande bland kvinnor på bilder. Detta är även kallat ”the feminin touch”. Denna beröring utläses så att kroppen är delikat och skör. Det kan även tolkas som att kvinnan är självmedveten eller fixerad vid den egna kroppen.

4. Metod

Som analysmetod har vi valt att göra en kvalitativ semiotisk analys. Vi tycker att detta är mest passande eftersom tecken, koder och symboler spelar stor roll i musikvideon. Semiotiken analyserar betydelsen hos dessa.

4.1 Semiotik

Semiotiken studerar tre huvudområden, själva tecknet, de koder eller system vilka tecken organiseras, alltså hur man sätter ihop tecken till koder och system och den kultur inom vilka dessa koder och tecken arbetar. Semiotik ser kommunikation som skapande av betydelser. I skapandet av mening spelar mottagaren en aktiv roll. Han/hon hjälper till att skapa textens betydelse genom att låta erfarenhet, attityder och känslor påverka den (Fiske 2004:60).

Tecken uppfattas med våra sinnen, det hänvisar till något annat än sig självt och det kräver att användaren uppfattar att det är ett tecken.

Saussure och Peirce var de som grundade semiotiken. Det Saussure intresserade sig för var särskilt språket. Han uppmärksammade hur tecken relaterade till andra tecken och såg tecknet som delat, bestående av uttryck och innehåll. Dessa benämnde han signifiant, som står för det

betecknande. Med det menas den fysiska påtagliga sidan av tecknet, det man verkligen ser. Den andra benämnes signifié, som är det betecknande. Alltså den mentala föreställningen som begreppet refererar till, det man tolkar tecknet som. Detta är beroende av kulturen.

Peirce undersökte hur tecken relaterades till sina objekt. Han såg där ett triangulärt samband mellan tecknet, användaren och den externa verkligheten. Tecken som är vanligt förekommande har större chans att bli tolkade liknande av fler. Men de kan även bli överanvända och förlora en del av sin betydelse, då blir det en kliché (Fiske 1978).

4.1.1 Tre olika typer av tecken

Det finns tre olika typer av tecken: ikon, index och symbol. Ett ikoniskt tecken liknar det objekt det står för, det ser ut eller låter som objektet. Det kan till exempel vara kartor, diagram, porträtt och fotografier. Index visar ett direkt samband mellan tecknet och objektet och är sammankopplade i verkligheten. Symboler är något som människor kommer överens om att det står för en viss betydelse. Det är helt enkelt symboler för ett visst objekt (Fiske 2004: 69-72).

Ett tecken kan vara sammansatt av flera olika typer, kategorierna är alltså inte helt skilda. Fiske talar om arbiträra tecken. Han delar upp tecknen i en skala som i ena änden har det renodlade arbiträra tecknet symbolen och i den andra finns den teoretiskt renodlade ikonen. Exempel på arbiträra tecken i film och TV-berättande är dissolve och slow motion. Han säger att det mest ikoniska tecknet även har arbiträra dimensioner. Olika bildvinklar ger olika betydelser. Bilder ur fågelperspektiv tolkas som att personen i bilden är mindre än vad den egentligen är och maktlös och bilder tagna underifrån ger motsatsen, personen är mäktig (Fiske 2004).

4.1.2 Denotation, konnotation

Denotation står för grundbetydelsen, det synligt närvarande och konnotation står för bibetydelsen, det man associerar. I TV-mediet är dessa två svåra att skilja åt. Tecknen här är ofta nästan redan färdiga budskap. Vid denotation måste man ta hänsyn till flera aspekter som till exempel kameravinkel och ljussättning medan konnotation oftast går att beskriva med ett enda ord. Ett exempel på detta är fade till svart. Denna denotation är då fade till svart, medan

konnotationen är att programmet slutar. Denotationen vit kan ge konnotationen godhet och denotationen softad bild kan ge konnotationen romantik (Saiter 1999).

Man kan även se denotation och konnotation när bilden tas. Konnotation är den mänskliga delen av processen. I en bild väljer man vad som ska finnas med på bilden, skärpa, bländare, kameravinkel, filmkänslighet osv. Denotation är *vad* som fotograferas och konnotation är *hur* det fotograferas (Fiske 2004:117-119).

4.1.3 Ideologi

Det finns olika definitioner av ideologi. Raymond Williams ser tre huvud användningar. Den första är ett system av föreställningar som är karaktäristiska för en viss klass eller grupp. Ideologi är det sätt på vilket attityder organiseras till ett sammanhängande mönster. Attityder har sitt hem i ideologier. Ideologi bestäms av samhället, inte av individens uppsättning av attityder och erfarenheter. Marxister har en benägenhet att betrakta termen ideologi som sin egendom, de sätter alltid ideologi i relation till sociala förhållanden. Den sociala omständighet som bestämmer ideologin är klasstänkande och arbetsfördelning.

Den andra huvud användningen är ett system av illusoriska föreställningar. Man lever med falska idéer eller falsk medvetenhet, som kan jämföras med sann eller vetenskaplig kunskap. Denna användning smälter samman med den första och blir då en kategori av illusioner och falsk medvetenhet där den härskande klassen vidmakthåller sin dominans över arbetarklassen. Härskarklassen kontrollerar medlen där ideologin fortplantas och sprids genom hela samhället, alltså media och får på så vis arbetarklassen att se sin underordning som naturlig och riktig. Här ligger falskheten.

Den tredje användningen är den allmänna processen av produktion av betydelser och idéer. Denna är den mest övergripande av de tre. Fiske menar att de tre användningar kan beskrivas som kinesiska askar - ett ligger inuti två som ligger inuti tre. I denna tredje användning är ideologi en term som används för att beskriva den sociala produktionen av betydelser (Fiske 2004:218-220).

Tecken ger myter och värderingar konkret form och därmed både godkänner dem och gör dem offentliga. När vi använder tecken upprätthåller vi och ger liv åt ideologin, men vi är också formade av den ideologin och av vår reaktion på ideologiska tecken.

När tecken gör myter och värderingar offentliga gör de det möjligt för dem att fungera som kulturell identifikation: det vill säga de gör det möjligt för medlemmar i en kultur att identifiera sitt medlemskap i den kulturen genom sitt erkännande av gemensamma myter och värderingar (Fiske 2004:218-226).

John B Thompson säger att ideologier är symboliska system som nu många föredrar att kalla diskurser. Dessa bestämmer dock inte varje drag som en individ gör. Han säger att det dominerade systemet däremot avgör, precis som i schack, vilka drag som är möjliga för individen och vilka som inte är det. Med skillnaden att det sociala livet, till skillnad från schack, är ett spel som man inte kan välja att låta bli att spela (Thompson 2001:260).

Ideologibegreppet har under senare år enligt Thompson debatterats och kritiserats så mycket att vissa analytiker helst skulle vilja strunta i begreppet helt och hållet. Thompson tycker inte som dessa, utan har en annan uppfattning. Han vill visa på att ideologibegreppet fortfarande har en nyttig och viktig roll att spela i analysen av symboliska former, förutsatt att det befrias från några av de antaganden som det har tyngts av i det förflutna. Thompson presenterar en ideologi som riktar uppmärksamheten mot hur symboliska former under särskilda omständigheter tjänar syftet att upprätthålla och bevara dominansrelationer. Dessa är ideologiska i den mån de under särskilda omständigheter bidrar till att upprätthålla och bevara olika maktrelationer. Om vi föreställer oss ideologi på detta sätt, menar Thompson att vi kan se att mediernas utveckling kraftigt ökar möjligheterna att överföra ideologiska budskap över stora avstånd i tid och rum och återinbädda dessa budskap på en mängd olika platser. Alltså den skapar förutsättningar för ett ”medierat” intrång av ideologiska budskap i vardagens praktiska sammanhang (Thompson 2001:264).

4.1.4 Koder

Enligt Fiske är koder ett system där tecken organiseras. Sättet vi klär oss säger mer om individen än vi tror. Vad koden säger är beroende av vad vi kommit överens om vad den betyder. Vi kan bara förstå ett budskap om vi känner till koden. Fiske poängterar även att det är svårare att identifiera koder i praktiken än vad det är att göra i teorin.

Han menar att koder är länkade mellan producenter, texter och publik och att de arbetar i en hierarkisk struktur. Fiske talar om tre olika nivåer vid en semiotisk analys av TV. En händelse som visas är redan kodad av sociala koder, såsom: uppträdande, klädsel, make-up, beteende, tal, gester, uttryck, ljud m.m. och det ser han vara den första nivån. Dessa är kodade elektroniskt av tekniska koder såsom: kamera, ljussättning, klippning, musik, ljud etcetera, det är den andra nivån.

De representationskoder som formar själva representationen är narrativet, konflikten, karaktärer, dialogen, castingen, miljön och handlingen. Fiske ser nivå tre vara organiserad av koherens, det vill säga tankemässig samstämmighet och socialt accepterande genom de ideologiska koderna såsom exempelvis, individualism, kapitalism med mera. Innehåll utgår ofta från den vite västerländske medelklassmannens perspektiv (Fiske 1999).

Sökandet efter ett universellt klädsystem i form av koder försvåras för forskarna eftersom de rör sig på gränsen till det omedvetna, och dels därför att han eller hon själv ofta är omedvetet bunden vid en kodrepertoar (Jacobsson 1994:26-27).

Massmedier spelar en stor roll genom att sprida stereotypa bilder. Kombinationen av kläder blir meningsbärande när de används i vissa sammanhang eller grupper av människor och inte andra, och att förhållandet mellan kläderna och värderingarna åskådliggörs (Jacobsson 1994:24).

4.2 Material och urval

Vi har valt att göra en analys av sex musikvideor. De spelades på MTV under vecka 18, 2006. Men det behöver inte innebära att musikvideofilmerna är nya. Vi satte in ett band i videon och spelade in det som visades på MTV till bandet var slut. Utifrån detta valde vi fem videor. Den sjätte som var en rockvideo med kvinnlig artist var svårare att få tag på, men till slut såg vi en musikvideofilm på MTV som vi valde. De filmer vi ska analysera är inom hiphop: *How many licks* med Lil' Kim och *Pimp* med 50cent, inom pop: *La Tourtura* med Shakira och *Eternity* med Robbie Williams och inom rock: *Welcome to the jungle* med Guns 'n' Roses och *Take it off* med The Donnas.

I vårt urval utgick vi till stor del från musikgenrer. Vi valde två videor i varje genre som kändes relevanta utifrån syftet. Materialet till denna analys har vi således valt ut för att studera hur kvinnligt och manligt konstrueras i de olika genrerna.

4.3 Metoddiskussion

Vi har valt att göra en kvalitativ semiotisk analys på grund av att vi tycker den känns mest relevant eftersom vi vill undersöka den visuella gestaltningen i musikvideorna. Eftersom vi inte är ute efter att statistiskt säkerställa vårt resultat och på grund av den begränsade tiden, gjorde vi ett urval på sex musikvideor, två i varje genre som vi valt att studera. Fördelen med den kvalitativa metoden är dess flexibilitet. Det anses inte vara något större fel att i efterhand ändra eller lägga till frågeställningar eftersom nya infallsvinklar och frågor kommer upp under forskningens gång. Vi vill poängtera att i den kvalitativa forskningen är det forskarens egna tankar och idéer som står i fokus snarare än själva teorin.

4.4.1 Validitet och reliabilitet

Validitet mäter undersökningens giltighet, alltså om forskaren studerar det han eller hon sagt sig studera och om det som studerats är relevant för att besvara syftet. Innan vi genomförde våra analyser hade vi klara frågeställningar och visste vad vi ville studera. Under analysen gick vi tillbaka till frågeställningarna för att besvara de frågor vi ställt. För att få svar på frågorna har vi valt ut videor från de olika genrerna och olika kön. Vi tror att den kvalitativa metoden är den bästa till vårt syfte då vi vill undersöka detta på djupet.

Reliabilitet mäter undersökningens tillförlitlighet, alltså om materialet bearbetas på ett forskningsmässigt korrekt sätt. Vi har varit noggranna med att redovisa källor och på så sätt säkrat reliabiliteten. Vi säkrar reliabiliteten i analysen genom att utgå från de teorier vi skrivit om tidigare. Vi tror att resultatet skulle bli detsamma om studien skulle upprepas av någon annan, då vi gjort tydliga referenser till teorierna i vår analys.

5. Analys

Vi har valt att gå igenom varje musikvideo för sig. Vi går inte igenom någon djupare analys av lyriken i låtarna, men resonerar lite kring dessa för att komplettera och ge ett helhetsintryck. I början av analysen presenterar vi låten, artisten och genren. Först analyserar vi video för video, sedan jämför vi den manliga och kvinniga videon i samma genre och till sist jämför vi de olika genrerna.

5.1 *How many licks* med Lil'Kim

How many licks tillhör hiphopgenrern med en kvinnlig artist.

5.1.1 *Denotation*

Scen 1: Olika former av fabriksmaskiner och texterna "Viewer discretion is advised", "Back by popular demand", "The original", "fully edible", "Anatomically correct" och "Lil'Kim edible dolls" dyker upp. Lil'Kim byggs upp som dockor.

Scen 2: När sången börjar kommer Lil'Kim ut på en catwalk samtidigt som man ser texten "Candy Kim". Hon bär en ljusblå korsett, en kort ljusrosa kjol, mörkrosa strumpbyxor och svarta knähöga stövlar. Två snabba klipp visas med en kille som sitter med bar överkropp och B tatuerat på ena armen. Lil'Kim står bakom och tar på honom. I ett tredje klipp med killen står hon gränsle över honom och en svart ruta täcker hans ansikte och hennes gren. Efter detta klipp kommer två nya bilder med två andra killar, där den ene sitter på knä och ser bedjande på henne med knäppta händer och den andre sitter på knä med armarna utåt medan Lil'Kim står bakom och smeker hans bröst.

Scen 3: Miljön byts och här står Lil'Kim med fyra andra tjejer i bikiniliknande kläder i silver och dansar. Lil'Kim berör sig själv. Bilder från dockfabriken klipps in igen tillsammans med texten "Full range of motion" och en ny Kim-docka skapas.

Scen 4: Nu ser vi Kim i en halvbild iförd nya kläder, en blå topp och solglasögon. Texten "Pin-up Kim" är skrivet över bilden. I nästa bild får vi se att Kim befinner sig i en tidning som en avklädd man läser i sin säng. Kim kommer ut ur tidningen och lägger sig över mannen och

texten "Some fantasies may vary" står under bilden. Bilden dras ihop till en liten bild där bara hennes ansikte visas och en stämpelformad text "To hot for tv" placeras på vänster sida.

Scen 5: Flera likadana bilder av Kim ligger på marken. Bilderna föreställer Kim iförd endast beige byxor och klisterlappar över bröstvårtorna. Dessa bilder varvas med bilder från ett fängelse med svarta män och med en text där det står "State and federal prison approved"

Scen 6: Nu är det refräng igen och scenen är likadan som i scen 3.

Scen 7: Kim kör nu en svart bil iförd en svart lackdress och kort svart hår. "Nightrider Kim" står i bilden. Bilderna varvas med Kim sittande längst bak i en limousin. I vissa av dessa bilder sitter även män i limousinen. Bilen stannar vid en man i vitt linne och svarta byxor. Han sugas in i bilen samtidigt som texten "She doesn't satisfy you...you satisfy her" skrivs i rutan.

Scen 8: Nu är vi tillbaka i samma miljö som scen 3, men nu varvas bilderna med de färdiga dockorna istället för fabriksbilderna. De tre dockorna som Kim varit i videon ställs jämte varandra med texten "Taste the difference". Videon avslutas med Kim sjungandes iförd sin silvriga bikini.

5.1.2 Konnotation

Miljö: Vad gäller miljön i videon så befinner sig Kim i en fabrik där dockor tillverkas, där hennes tre olika gestaltningar kommer att skapas. I videon förekommer nästan endast mörka nattbilder, förutom i refrängen när man får en känsla av en ljus fotostudio. Men vi upplever en mystisk stämning som genomsyrar videon, som att något inte står rätt till. Ibland byter videon även miljö till ett fängelse med svarta fångar. Det är väldigt kontrastfulla färger i videon.

Konnotation och sociala koder (uppträdande, ansikts- och kroppsuttryck och klädsel):

När Kim börjar sitt uppträdande så ser vi henne komma in på catwalken gående med benen tätt ihop och med vickande höfter, vilket påvisar en stereotyp kvinnlig gestaltning. Men det kan även ses som en lek med den stereotypa bildliga presentationen av kvinnor. Kim rör sig på ett sensuellt och sexigt sätt och bröstet är i tydlig fokus när det gäller kamerafokus, vilket också är en karaktäristisk presentation av den objektifierade kvinnan, utifrån den manliga blicken.

Men vi tycker att Kim spelar på sin kvinnliga sexualitet, fast på ett manligt sätt. Lisbet van Zoonen anser att det inte enbart finns en manlig blick, utan även en kvinnlig sådan. Hon menar att både män och kvinnor kan vara upphov till ett lustfullt seende, vilket vi tycker denna video påvisar.

Man kan även se likheter med cock rocken, som utgår från ett rockband bestående av vita heterosexuella män, i hennes beteende eftersom hon har ett dominerande och aggressivt uttrycks sätt. Detta är typiskt för männen inom cock rocken. Mycket av detta begrepp går att se i denna video trots att det är en svart kvinna. Hon vill påvisa publiken att hon har kontroll genom männens passivitet och underkastelse, samt att hon är den som har den fräckaste bilen.

I refrängen är det Kim och fyra andra tjejer som dansar i glittriga, silvriga bikiniliknande kläder och detta finner vi symbolisera makt eftersom det är endast tjejer som dansar och är i fokus. Kim har dessutom väldigt stora örhängen och ser ut att vara väldigt rik på grund av hennes klädsel. Hennes ansiktsuttryck är bestämt och hon förmedlar en cool attityd.

Konnotation och tekniska koder (kameraarbete och klippning):

Gällande de tekniska koderna med hänvisning till närbilderna, syns en lek med den kvinnliga sexualiteten. Självberöring är främst förekommande bland kvinnor på bilder. Detta är även kallat "the feminin touch" som Goffman uttrycker det. Det är mycket närbilder på bröst, ben och även självberöring. Denna beröring kan utläsas så att kroppen är delikat och skör, men det kan även tolkas som att kvinnan är självmedveten eller fixerad vid den egna kroppen. Denna andra tolkning överensstämmer mer med vårt exempel. Killarna är i denna video objekten som åtrår henne. Det är även direktadressering igenom hela videon, eftersom hon hela tiden tittar in i kameran. Kameraarbetet liknar rörelsemönstret från hur man vanligtvis ser filmatiseringar av manliga hip-hopare i musikvideos.

5.1.3 Ideologi

I första anblicken av videon så tolkar man Lil` Kim som en självsäker kvinna som i denna video har makten över killarna. Hon rör sig självsäkert, trycker ned en kille på en stol och rycker in en annan i bilen. Hon har även många maktsymboler såsom, snygg dyr bil och designande kläder. Hennes rörelsemönster och jargong är maskulint och aggressivt, vilket även här tyder på makt. Här är alltså genussystemets hierarki omvänd, då kvinnan är den

maktfulla och mannen den objektifierade och underordnade. Männerna är avklädda och muskulösa. Det finns även flera scener där flera män sitter i ett fängelse och det tolkar vi som att de är inlåsta under hennes makt. Men om man tittar mer noggrant kan man se att hon i själva verket är tydligt objektifierad, då hon ständigt är klädd utmanande och på så sätt spelar på sin sexualitet för männen. Kameravinklarna är ofta tagna ovanifrån så hon ser liten ut och de filmar ofta hennes bröst. Detta ser vi är ett tydligt exempel på hegemoni, då producenten låter oss som tittare tro att rollerna är ombytta och på så vis accepterar vi den rådande maktens värderingar och ordningar.

5.2 Pimp med 50 Cent

Pimp är en hip-hop låt med en manlig artist.

5.2.1 Denotation

Scen 1: Denna video börjar med en tiltning när man för kameran nedifrån och upp på 50-cent som håller i en iPod samtidigt som texten ”50-cent”, ”G-unit” och ”Snoop dog” kommer upp i rutan. Han sätter på låten ”Pimp” på iPoden.

Scen 2: Ett vitt sovrum visas där tre tjejer i vita underkläder befinner sig. De smörjer in 50-Cent som sitter på en stol och fortfarande håller på med iPoden. ”Pimp” står i bilden. På väggen sitter en tavla som föreställer 50-Cent.

Scen 3. Nu är 50-Cent i ett mörkare rum där han sjunger mot kameran. Han har vita kläder, en vit hatt och håller i en käpp. Bilder från scen två klipps in, där han klär på sig och går iväg. De tre tjejerna följer efter honom ända ut.

Scen 4: En exklusiv silverfärgad bil åker förbi och stannar senare. Ur bilen kliver 50-Cent och de tre tjejerna. Tjejerna tar av honom jackan. Denna scen varvas med refrängen där han står lutad mot bilen och en tjej som dansar mot honom iförd vita underkläder. Han sjunger mot kameran medan tjejen tittar på honom.

Scen 5: En stillbild på ett hus visas nu och ovanför bilden står ”Headquarters pimp legion of doom”. Musiken sänks och man hör män ropa ”Pimp, pimp hurray”. Sedan kommer vi in i en

domstolsliknande lokal där ”Snoop dog” sitter i mitten med män omkring sig. Han bär en vit stor päls, en rosa randig kavaj, en vit hatt och solglasögon. Snoop dog berättar för de andra i rummet att 50-Cent inte har någon snygg bil eller dyra smycken och ifrågasätter om han ska få vara med i the Pimp legion of doom. Då svarar 50-Cent med att han har den magiska kappen och den kappen lyser upp hela rummet.

Scen 6: Nu står de båda i ett stort och fint hus och Snoop dog rappar medan 50-Cent står bredvid. Parallellt visas bilder med tjejer som kommer in i huset. De bär korta kjolar, korsetter och päls. Bilderna är i slow motion och en tjej slänger med håret. Efter dem går Snoop dog och 50-Cent.

Scen 7: Utanför huset pågår en fest där endast tjejer befinner sig. Som första bild visas en tjej i profil som sitter vid poolkanten och bär bikini. Flera klipp på tjejer i bikini visas på rad. Tjejerna tittar på något och sjunger sedan ”We love you Snoop dog”. På festområdet står en säng där några lättklädda tjejer håller till, dit även sedan Snoop dog och 50-Cent går. Jämte sängen spelar några kvinnor trummor och man får se en tiltning upp på bröstet på en kvinnokropp i slow motion. Ytterligare en lättklädd kvinna visas, som sitter på en sten i vattnet med ett vinglas i handen.

Scen 8: En ny rappare träder fram. Han sitter på en trappa på festområdet med fem lättklädda tjejer runt omkring sig. Samtidigt visas olika bilder på tjejer. I en bild är två tjejer i koppel som hålls av en tredje tjej. Sedan får vi se alla rapparna som rappar mot kameran och tjejer som dansar. Killarna visar upp sina stora smycken och tar sig mellan benen. De gör stora armrörelser och pekar med fingrarna mot kameran.

Scen 9: Vi kommer tillbaka till domstolssalen från scen 5, där skenet från kappen försvinner. Juryn applåderar och 50 Cent får en trofé av en tjej i kort svart nätklänning.

5.2.2 Konnotation

Miljö: I denna film befinner sig hip-hoparna i ett stort och exklusivt hus med pool på baksidan. Videon utspelar sig på kvällen. Färgerna går mestadels i vitt. I och med att videon utspelar sig i ett stort och exklusivt hus ger det intrycket av att rapparna har mycket pengar.

Konnotation och sociala koder (uppträdande, ansikts- och kroppsuttryck och klädsel):

I början av videon uppträder 50 Cent nonchalant och bryr sig inte så mycket om tjejerna som uppvaktar honom. Vi ser likheter i attityd med Lil´Kims video. Vi ser ett stereotypt manligt agerande och handlande i denna video eftersom han har ett sådant rörelsemönster samt att han tar på sitt könsorgan. Kvinnorna i denna video är tydligt objektifierade. Kvinnorna har ett uttryckslöst, nästan robotlika ansiktsuttryck, som visar en likgiltig attityd. Männerna däremot gestaltas som kalla och avsaknad av känslor. Mulvey menar att kvinnor ofta visas som passiva och män aktiva på bilder. Det vill säga att män gör någonting aktivt såsom snickrar, medan kvinnan har en passiv position ofta sittande eller liggande. Detta ser man tydligt i denna video. Rapparna direktadresserar till kameran, vilket kan tolkas som att de har kontroll över tillvaron och därmed förnekas en objektifiering av dem.

Enligt Anja Hirdman har gester och poser stor betydelse när det gäller statusen av den porträtterade och budskapet i bilden eftersom kroppsspråk förmedlar olika känslotillstånd. Handrörelser till exempel kan uttrycka engagemang, kraft och kontroll. Detta exempel ser vi i den här videon där händerna används flitigt mot kameran. De gör coola stereotypa hip-hoprörelser som vi tolkar som att de har makt och kontroll. Både van Zoonen och Goffman har tydliga exempel på hur kvinnor kan objektifieras i bilden. Hon tittar förförande mot kameran, ler och lägger huvudet på sned. I scen sju ser vi tydligt detta exempel när en kvinna tittar förförande mot kameran och ler samt lägger huvudet på sned och säger ”We love you Snoop dog”.

Enligt Jacobsson blir kombinationen av kläder meningsbärande när de används i vissa sammanhang eller grupper av människor och inte andra, och att förhållandet mellan kläderna och värderingarna åskådliggörs. Fiske säger att koder är ett system där tecken organiseras. Sättet vi klär oss säger mer om individen än vi tror. Vad koden säger är beroende av vad vi kommit överens om vad den betyder. Vi kan bara förstå ett budskap om vi känner till koden. På männen i denna video används stora, löst sittande kläder som vi tolkar som hip-hopkläder. Tjejerna däremot är väldigt avklädda vilket vi tycker förstärker objektifieringen. Männens kläder och smycken ger ett intryck av att de har mycket pengar. Man kan se smyckena som symboler för rikedom, framgång och frihet. Fiske menar att symboler är något som står för en viss betydelse som vi kommit överens om.

Konnotation och tekniska koder (kameraarbete och klippning):

Som vi tidigare nämnt visas männen aktiva i musikvideor och kvinnor gestaltas ofta som passiva och detta sker bland annat genom redigering och klipptempo. I videon finns bilder på

kvinnokroppar som tiltas upp i slow motion vilket ses som ett arbiträrt tecken. Kvinnokroppen blir ett objekt för den manliga blicken.

Goffman säger att män ofta avbildas i en högre position än kvinnor, ofta stående eller agerande. Kvinnor däremot befinner sig ofta i lägre positioner, ofta sittande eller liggande på en säng eller golvet. Detta kallar Goffman för "rituellt underordnande" I denna video ser vi att det förekommer ofta. Inne i huset står männen högst upp i en trappa och många kvinnor sitter eller ligger ner. Detta kan vi se som en symbol för genussystemets hierarki. Även kameravinklar har stor betydelse för betraktaren. I denna video filmas männen ofta underifrån vilket igen tyder på att de har makt.

5.2.3 Ideologi

En scen som vi funderat mycket på är en scen när två tjejer är kopplade och en tredje håller i kopplet. Vi tycker att den symboliserar kvinnans underordning i videon. Att det är en tjej som håller i kopplet tror vi kan bero på att producenten inte ville ge ut en för stark feministisk bild av att kvinnan styrs av mannen. Då ser vi det istället som ett hegemoniskt sätt att handla. Han överlåter makt till tjejen och på så vis får hon lättare att acceptera sin underordning. Detta blir istället ett maktredskap, då hon accepterar sin underordning och inte gör motstånd.

Männen står högst upp i hierarkin i denna video. Vi ser trappan rapparna står i vissa scener som en symbol för hierarkin. De står högst upp i trappan, medan några tjejer kommer in genom dörren längst ned och går uppåt. Vi kan även tolka detta som att tjejerna klättrar högre upp i hierarkin, men de kommer ändå aldrig högre än männen.

50 Cent utnyttjar verkligen sin makt över tjejerna. De går efter honom, flera som smörjer in honom och klär på och av honom. Detta förekommer inte allt för ofta i det verkliga livet, utan producenten har dragit det till sin spets. 50 Cent sjunger även i låten att han är en Pimp, vilket vi associerar till en man som mest utnyttjar tjejerna för att själv framstå som macho och för sin egen vinning och njutning. Detta visar sig även i videon då han inte ger tjejerna speciellt mycket uppmärksamhet. Det är endast männen som blir tillfredsställda och inte kvinnorna.

5.2.4 Jämförelse mellan Lil'Kim och 50 Cent

Efter att ha analyserat båda dessa videor kan vi konstatera att det finns väldigt många likheter mellan Lil'Kim och 50 Cent. Båda har makten i videon och båda omges av det andra könet, som är passivt. I båda videorna ser vi fina smycken och dyra bilar, vilket symboliserar makt och rikedom. En skillnad vi ser dock är att Lil'Kim har en tuffare attityd gentemot killarna i videon, hon trycker ner dem i stolar och drar in dem i bilar och på så vis kräver deras uppmärksamhet. 50 Cent bryr sig inte så mycket om tjejerna i sin video, utan försöker istället bevisa för killarna i videon att han är en Pimp. På så sätt är det männen i båda videorna som har den högsta makten och de är dem artisterna vill hävda sig för. Mellan Lil'Kim och 50 Cent så är det 50 Cent som har mest makt anser vi då Lil'Kim spelar på manlighet för att få makt och på så vis härmar den manliga 50 Cent.

När det gäller färgerna i videon så har Lil'Kim mer stereotyp feminina färger såsom rosa och lila på text och kläder, medan 50 Cent har mera neutrala färger som svart och vit. Detta är stereotyp kvinnligt och manligt. I rörelserna ser vi en skillnad då Lil'Kim rör sig stereotypt feminint med vickande höfter och smeker sin egen kropp och 50 Cent rör sig stereotypt maskulint, då han använder sig av stora armrörelser och tar sig mellan benen för att hävda sin manlighet.

5.3 Welcome to the jungle med Guns N Roses

Denna musikvideo är en rockvideo med manliga artister. Videon är från 1980-talet men visas fortfarande.

5.3.1 Denotation

Scen 1: En man står lutad mot en bänk och röker. En buss stannar till och ut kliver Axl Rose med vit keps bakochfram, jeans, boots, en rutig skjorta och ett strå i munnen. Han ser sig omkring tar sin väska och börjar gå. Mannen som stod lutad mot bänken kommer fram och pratar med Axl. Axl skakar på huvudet och fortsätter gå. Han möter en kvinna som han vänder sig om och tittar på. Hon bär kort kjol, nätstrumpbyxor och pumps.

Scen 2: Slash (gitarristen) sitter lutat mot ett skyltfönster och dricker. Han har på sig en svart hatt, svart jacka, jeans och boots. Innanför skyltfönstret finns sju TV-apparater med samma bild som visar Axl när han skriker. På skyltfönstret står det ” Art Tv”.

Scen 3: Bandet är nu på scen framför en publik och uppträder. De har skinnbyxor, slitna tröjor, rufsigt hår och de är tatuerade.

Scen 4: Ett snabbt klipp på en brotts scen med poliser som undersöker en brottsplats visas.

Scen 5: Bandet är på scenen igen.

Scen 6: Två snabba bilder på avklädda kvinnor som poserar.

Scen 7: Bandet är på scenen igen.

Scen 8: Klipp på militärer som springer med gevär.

Scen 9: Bandet är på scenen igen.

Scen 10: Axl sitter i en säng. I bakgrunden sitter Duff (basisten) med en tjej. Axl tittar på TV-apparater som visar klippen vi sett i scenerna 4, 6, 8 och även från scenen.

Scen 11: Bandet är på scenen igen. Det klipps mellan scen 9 och 10.

Scen 12: Axl sitter i ett mörkt rum med tvångströja på sig och fastspänd i en stol. Han skakar samtidigt som han tittar på många TV-apparater.

Scen 13: Bandet är på scenen igen och scen 12 klipps in ibland.

Scen 14: Nu står Axl utanför skyltfönstret från scen 2. Han har på sig svarta kläder och tittar på TV-apparaterna. Han skakar på huvudet och går därifrån. Filmen avslutas med en bild som zoomas in på en TV-skärm som visar Axl i tvångströja och som skriker.

5.3.2 Konnotation

Miljö: Denna video utspelas på kvällen med mycket mörka miljöbilder. Bandet befinner sig ute på gatan, på en scen, i ett hem och i ett rum med TV-apparater.

Konnotation och sociala koder (uppträdande, ansikts- och kroppsuttryck och klädsel):

I början av filmen är Axl väldigt lugn och cool. Han har en avslappnad och självsäker stil när han promenerar på gatan. Mannen som kommer fram tror vi försöker sälja någonting till honom, möjligtvis knark. Här ser vi en del av cock rock begreppet samt Lewis resonemang om att män visas på offentliga platser som till exempel på gator. Inom cock rock begreppet säger man att rockartisten "äger" gatan. Det kan man se i denna scen.

När bandet står på scenen ser man cock rock begreppet till fullo, det vill säga vita, heterosexuella män med elgitarrer på en livespelning. De är aggressiva, dominerande, skrytsamma, spelar på sin manliga sexualitet och vill påvisa publiken att de har kontroll. Vi tolkar elgitarrer och mickstativ som fallossymboler.

Bandet har ingen direktadressering, men vi tolkar dem inte som objektifierade eftersom de annars har en självsäker attityd samt att de adresserar till sin publik i videon eftersom det är en live spelning. Kvinnorna i videon tolkar vi däremot vara objektifierade. Den första kvinnan betraktas tydligt av en manlig blick. Axl vänder sig efter att hon gått förbi. Kameran filmar ur Axls ögon en långsam rörelse uppför hennes ben. De andra kvinnorna som är med är tagna ifrån TV-apparaterna vilket tyder på ännu en objektifiering, de är lättklädda och poserar passivt och använder sig av knäböjningsposen, vilket innebär en passiv position för modellen. En intressant kroppshållning är när man lutar på huvudet eller kroppen. När huvudet böjs sänks även då personens nivå till betraktaren. Detta utläser Goffman som ett uttryck för inställsamhet, underordnande och eftergivenhet. Anledningen till detta tror vi är videons och låtens budskap. De vill visa världens dåliga sidor. Media visar bara bilder på avklädda kvinnor och brott.

På scenen har Axl ett aggressivt ansiktsuttryck och aggressivt och självsäkert kroppsspråk. När han befinner sig i sängen så har han ett tomt och uppgivet ansiktsuttryck. I stolen där han sitter fast betar han sig mer psykopatiskt och är helt tokig. I sista scenen skakar han på huvudet och går därifrån vilket tyder på att han känner någon form av hopplöshet och inte orkar med mer.

Axl använder sig av ett starkt kroppsspråk. Han har stora kraftfulla rörelser och vågar ta för sig på scenen. Han "äger" scenen.

Konnotation och tekniska koder (kameraarbete och klippning):

Klippningen i denna video förstärker musiken som tung, rockig och explosiv. Det faktum att klipptempot i videon är högt är även det vanligt kännetecknande för att framhäva de manliga rockartisterna som aktiva. Många bilder är tagna underifrån vilket inger en konnotation av att de är stora och mäktiga. I första scenen går en kvinna förbi Axl. Kvinnans ben filmas bakifrån med en tiltning upp på rumpan. Detta tolkar vi som att det är genom Axls ögon som vi tittar. Här ser vi den trefaldigt manliga blicken som Mulvey talar om.

I filmen ser vi att han får ett aggressivt utbrott. Detta visar sig genom hans agerande, blickar, musik, bild, klippning och ljussättning. Om vi tar hänsyn till texten framgår det att han sjunger "*welcome to the jungle, it get worser every day*" samtidigt som vi ser klipp från kriminalscener, krig och avklädda människor. Vår tolkning av detta är att han är arg och trött på samhället som det är.

5.3.3 Ideologi

Denna video visar på stereotypa bilder av rockkillar, ett aggressivt uttryckssätt, liveuppträdande, skinnbyxor och långt hår samt avgudade av sin publik. En ideologisk aspekt vi ser i denna video är då Axl sitter fastbunden i en stol och ser på TV-apparater som visar samhället i sin helhet. Vi ser detta som att det är samhällets som satt honom där i sin maktlösa position och samhället bara matar honom med nya bilder och till slut blir han knäpp. Hierarkin i denna scen är att samhället står högst och Axl befinner sig någonstans på botten. Han är helt maktlös då han är isolerad i ett rum, där han inte ens kan röra sig och ingen kan höra honom. Här ser vi ett budskap där samhället mer eller mindre är på väg att gå under och ingen kan göra någonting åt det.

I övriga videon så står bandet högst upp i hierarkin. En symbol för detta kan vara att det står på en scen högre upp än publiken. Mikrofonerna och instrumenten kan man tolka som maktredskap då de hörs över hela rummet och bandet får på så vis ut sitt budskap. I denna film finns ingen kvinna i fokus och hon kan därför inte vara underordnad. Istället är samhället

och bandet i fokus. Därför kan vi inte se någon tudelning mellan könen, men och andra sidan gör männen manliga saker på en manlig plats, då rockscenen anses vara manlig. Men vi kan även tolka kvinnans frånvaro som en underordning.

Axl bär ett kors runt halsen. Detta kan tolkas som ett rop på hjälp från högre krafter då han känner sig maktlös att påverka samhället själv. Man kan även tolka det som att de två handlingarna i videon korsas. När han tittar på TV-apparaterna känner han den här frustrationen och när han står på scenen har han möjligheten att få fram sitt budskap och få ut sina aggressioner. Därmed möts vägarna på mitten.

5.4 Take it off med The Donnas

Detta är ett rockband bestående av endast tjejer.

5.4.1 Denotation

Scen 1: Denna video börjar med att en man går ut genom en dörr där det står "Battle of the bands".

Scen 2: Ett band har precis avslutat en låt. Det sitter en jury framför scenen som håller upp skyltar med siffror på. Bandet får betygen 2, 1, 3 och 2. Efter beskedet blir de arga och puttar omkull saker.

Scen 3: The Donnas kliver på scenen och börjar spela. Vi får se bilder från publiken. Fyra personer kommer in genom dörren och en av dem slår till en kille i publiken på bakhuvudet. De sätter sig i publiken och grimaserar. Vi ser att det är The Donnas utklädda till killar. De börjar kasta pappersbollar på scenen.

Scen 4: The Donnas utklädd till killar står nu på scenen och de vanliga The Donnas sitter i publiken och tittar på dem. Vissa i publiken sover. Juryn överlägger och ger dem betygen 9, 6, 8 och 9.

Scen 5: Nu är det The Donnas som tjejer igen. De utklädda "killarna" fortsätter att kasta papper. De övriga i publiken diggar. Juryn ger till slut tjejerna betygen 9, 9, 10, och 9.

Scen 6: Videon slutar med att The Donnas går ut ur lokalen och kastar prispokalen till de utklädda killarna som sitter i publiken.

5.4.2 Konnotation

Miljö: Videon utspelar sig på ett och samma ställe. Vi tolkar miljön som en skolaula.

Konnotation och sociala koder (uppträdande, ansikts- och kroppsuttryck och klädsel):

Det första bandet som står på scenen har på sig bland annat jeansväst, skinnjacka och har en tuppkam. Detta gör att vi uppfattar de som punkare. De är väldigt aggressiva till sättet och kastar saker omkring sig. Det går inte riktigt att avgöra om det är tjejer eller killar. The Donnas däremot klär sig väldigt kvinnligt. De har kjol, färggranna kläder, urringade toppar, lockigt hår och bär stora örhängen. De är stereotypa kvinnor till utseendet, men i sättet de agerar, sjunger och spelar ser vi likheter med cock rocken. De rör sig både kvinnligt och manligt, ibland sensuella, mjuka rörelser och ibland hårda, aggressiva rörelser. Gitarrörelserna liknar ofta rörelserna i Guns N Roses video. Likaså adresseringen är densamma.

Ansiktsuttrycken är mestadels aggressiva, vi tolkar det som att de vill visa att de kan som tjejer. Denna tolkning blir ännu starkare när killar i publiken kastar papper på dem och buar. Tjejerna som är utklädda till killar går att tolka på två olika sätt. Det första, att de är tjejer som klär ut sig till killar för att de tror att det ska ge dem en bättre chans i tävlingen eftersom det vanligtvis är killar som spelar rock. Det andra är de ska föreställa killar på riktigt och för att förstärka myten om att tjejer inte kan spela rock.

Konnotation och tekniska koder (kameraarbete och klippning):

Klipptempot i videon är snabb och passar rytmen. Fördelningen mellan tjejerna är relativt jämn och rättvis. Sångerskan är lite oftare i bild. Denna jämna fördelning kan tyda på en eftersträvan efter jämställdhet. Denna jämställdhet försöker de även visa i handlingen i filmen. Vi kan här se en skillnad från den manliga rockvideon, då de fokuserade nästan enbart på sångaren.

Det förekommer en del bilder på tjejerna i slow motion, oftast när de kastar med håret. Detta inger ett kvinnligt och sensuellt intryck.

Ljuset i videon skiljer sig från en vanlig rumsbelysning när killbandet spelar och ändrar till en varmare röd ton när The Donnas går upp på scenen. Vi ser en klar och tydlig tudelning, som Hirdman talar om i genussystemet mellan könen i denna video. Men The Donnas försöker bryta det här när de gör manliga saker på en manlig plats. Då rockmusik och rockscenen anses tillhöra männen. De vänder även på hierarkin i genussystemet, då det till slut är kvinnorna som har makten. I början var det männen. Detta visas tydligt i slutscenen då tjejerna nonchalant kastar vinnarpokalen på killarna.

5.4.3 Ideologi

Som i exemplet om Madonna i kapitlet musikvideo och genus, leker The Donnas med könsrollerna då det klär ut sig till killar. Även när de är tjejer så tycker vi att de rör sig och beter sig som manliga rockartister. I genussystemets hierarki så är det i detta fall till en början männen som befinner sig högre än kvinnorna. Genom att bua och kasta papper anser de själva att de är överordnade kvinnorna. Men mot slutet då tjejerna vinner tävlingen och kastar pokalen på killarna ändras hierarkin och tjejerna placerar sig överst. Tudelningen däremot ser vi inte i denna video, då både tjejerna och killarna gör samma saker på samma plats. Eller om man tar hänsyn till att killarna egentligen är utklädda tjejer, så är det kvinnor som gör manliga saker på en manlig plats. Alltså finns inte tudelningen här.

En episod vi funderade över var vad tanken var med att klä ut tjejer till killar, istället för att ha riktiga killar. Vi tror det kan finnas ett budskap om att många tjejer kan tro att det är lättare att lyckas som kille, men att det i slutändan istället lönar sig att vara sig själv. Eftersom killarna i publiken egentligen är tjejer, är det både tjejer och killar som kritiserar de kvinnliga rockartisterna. Myten säger att kvinnor inte kan spela rock. Här har vi ett exempel om det Yvonne Hirdman talar om i genussystemet, att även kvinnor bidrar till deras underordnad. Vi kan även tolka det på ett annat sätt, att det vore svårare för The Donnas att vinna tävlingen om det hade varit riktiga killar och inte utklädda eftersom myten säger att killar är bättre än tjejer på att spela rock.

5.4.4 Jämförelse mellan Guns N Roses och The Donnas

Vi tycker att dessa två artister har en del likheter. Båda är kaxiga, har makten i sin video, har liveframträdande och passar i cock rock kategorin. Ingen av dem är objektifierade. En skillnad

är dock att Guns N Roses är något mer extrema och aggressiva. De vågar dra allting till sin spets genom att bland annat Axl sitter fastspänd i en stol och spelar psykopat utan att förlöjliga sig själv eller tappa förtroende. En annan intressant aspekt är att The Donnas har en mer jämställd fördelning mellan bandmedlemmarna, då de är i bild ungefär lika mycket, medan Guns N Roses nästan enbart har fokus på sångaren Axl Rose.

Vad gäller kläderna så har Guns N Roses stereotypa rock´n roll kläder, tajta skinnbyxor, slitna tröjor och långt hår, medan The Donnas har stereotypa kvinnliga kläder, såsom kjolar och urringade tröjor. Detta är en väldigt tydlig skillnad. Vi tolkar detta som att The Donnas vill visa på, som liksom budskapet i videon, sin kvinnlighet och inte göra sig till för att vara någon annan. Eller så kan man tolka det som att de driver med könsrollerna. Att de är manliga iförda kvinnokläder.

5.5 La Tournura med Shakira

Denna video tillhör popgenren med en kvinnlig artist.

5.5.1 Denotation

Scen 1: En bild på en pall med kläder på och en bild på två inoljade händer klipps snabbt förbi. En man går mot fönstret och tittar ut. Där nere på gatan går Shakira och han följer henne med blicken.

Scen 2: Shakira dansar i ett ödsligt rum iförd en svart kjol och en kort top. Hennes kropp är insmord i olja. Sedan visas hon på gatan igen medan han följer henne med blicken. Hon går sedan in i ett hus.

Scen 3: Shakira ligger ner och sjunger samtidigt som det klipps in bilder när hon går omkring i sin lägenhet och byter om. Man ser dessa bilder genom ett fönster. Mannen tittar ut genom fönstret, men vänder blicken in mot rummet. Man får då se ett par ben i en säng.

Scen 4: Shakira sitter i sin lägenhet och torkar tårar. I nästa klipp får man se att hon skär lök. Scenen när Shakira ligger ner och sjunger klipps in. När refrängen börjar sätter hon hastigt

ned kniven i skärbrädan samtidigt som mannen i fönstret kommer och kramar om henne bakifrån. Detta klipps parallellt med att Shakira dansar i det ödsliga rummet.

Scen 5: Två matlådor står på ett bord. Mannen från fönstret skjuter dem åt sidan och kikar emellan. Där ligger Shakira på golvet och rör mage och rumpa upp och ned. Mannen börjar äta. Shakira fortsätter röra sig på golvet.

Scen 6: Mannen står nu i fönstret igen, likaså Shakira och tittar ut.

Scen 7: Nu har Shakira flyttat sig från golvet till bordet. Mannen äter fortfarande. Shakira börjar dansa på bordet.

Scen 8: I refrängen kramas de och det klipps parallellt med dansen från det ödsliga rummet och Shakira som sjunger.

Scen 9: Shakira smörjer in sig själv i olja och dansar. Det klipps mellan mannen som tittar i fönstret, Shakira liggandes och när hon dansar.

Scen 10: Mannen vänder sig om i rummet. En kvinna ligger i en säng och vaknar upp. Mannen tittar ut genom fönstret igen. Shakira går mot sitt fönster och tittar in i kameran och ler. Mannen ler och tittar neråt. Filmen avslutas med att Shakira vänder på sig och går, i både fönsterscenen och dansscenen.

5.5.2 Konnotation

Miljö: Videon utspelar sig på dagen. De befinner sig i sina hem och ute på gatan. Lewis menar att kvinnliga artister ofta befinner sig i sina hem och manliga ute på offentliga platser. Shakira befinner sig i hemmet under hela videon utom i början då hon är på gatan.

Konnotation och sociala koder (uppträdande, ansikts- och kroppsuttryck och klädsel):

Shakira är tydligt objektifierad i denna video. Hon är definitivt mest objektifierad av kvinnorna vi sett hittills. Hon rör sig hela tiden utmanande och sexuellt. Hon ligger på golvet och juckar medan mannen tittar på. Denna video visar tydligt på den trefaldigt manliga blicken. Mannen i fönstret studerar allt hon gör utan att hon vet det. Kameran och tittaren är

de andra två blickarna. Hennes kläder är utmanande. Hon bär bh-liknande toppar, korta kjolar och byxor. Hon visar alltid magen som ofta är i fokus. I en scen är hon inoljad i svart olja där hon skakar på bröst och rullar magen. Hennes ansiktsuttryck är sensuellt och sårbart. När hon sjunger mot kameran lägger hon huvudet på sned och tittar förförande. Detta menar Goffman tyder på ett uttryck för inställsamhet, underordnande och eftergivenhet. Hon gömmer sig bakom sin arm vilket ger intrycket av att hon är sårbar och maktlös.

Shakira ligger ofta ned. När hon sjunger mot kameran är hon liggandes och när hon är med mannen ligger hon på golvet eller på bordet. Goffman kallar detta för rituellt underordnande eftersom hon befinner sig i lägre positioner. Mannen står oftast upp, men då han sitter ned agerar han genom att äta.

Konnotation och tekniska koder (kameraarbete och klippning):

Närbilder på kroppsdelar, såsom mage och bröst, sker ofta i denna video. Många av bilderna är filmade genom subjektiv kamera. Vilket tyder på en stor objektifiering. Ett exempel är när han sitter och äter vid bordet och hon ligger på golvet och juckar och tittar in i kameran. Denna bild är tagen i fågelperspektiv utifrån hans synvinkel. Detta sätter honom i en högre position, vilket är vanligt enligt Goffman. Detta kan även ses som en symbol för genussystemets hierarki. Kameraarbetet liknar rörelsemönster från hur man vanligtvis ser filmatiseringar av vad som ska förefalla gestalta "sexiga kvinnor".

5.5.3 Ideologi

Som vi diskuterat i konnotationen av denna musikvideo, så är det stor skillnad på det sätt kvinnor och män gestaltas. Män är ofta sysselsatta med att göra någonting medan kvinnor har en mer passiv gestaltning. I denna video finns det många scener som är tydliggör detta. Ett exempel är när Shakira ligger på golvet under bordet och mannen sitter och äter och tittar på henne. Representationer är inte bara idéer av kvinnor och män, utan är även med och skapar dem. I denna video skapas kvinnan som en dansande, vacker varelse som män kan titta på. Detta kan ses stereotypt kvinnligt.

Vi ser tydligt genussystemets hierarki i denna video. Att mannen har makten syns tydligt i bildspråket då han ofta är i högre position än henne. Han har även en till tjej i sin säng och har makten att välja. I kramscenerna kommer han och kramar om henne bakifrån. De rör sig med

stora rörelser som sker på mannens villkor. Shakira följer bara med. I en scen sitter Shakira i sitt hem och skär lök. Detta ser vi som att hon gör kvinnliga saker på en kvinnlig plats, då det anses kvinnligt att laga mat och utföra hushållsarbete. Enligt genusystemet är detta ett tecken på tudelning.

När hon skär lök, vinklar producenten detta som att man till en början tror att hon gråter, kanske över mannen. Detta visar henne svag och sårbar.

Den trefaldiga manliga blicken används väl i denna video. Mannen betraktar Shakira utan hennes vetskap från fönstret. Kameran visar Shakiras kropp genom långsamma rörelser över mage och ben. Detta skapar ett lustfullt seende hos tittaren. Genom att studera kameravinklar, ljussättning, invävda mönster delas det upp ett maskulint aktivt seende och ett feminint passivt som kallas "to-be-looked-at-ness". I scener då Shakira ligger på golvet och på bordet, ser vi detta. Hon vill få hans uppmärksamhet genom att röra sig sextigt.

5.6 Eternity med Robbie Williams.

Denna video tillhör kategorin pop med en manlig artist.

5.6.1 Denotation

Scen 1: Filmen börjar med att Robbie och en kvinna står bakom ett gult band. Han har på sig grön/vit randig tröja och vita shorts och kvinnan en svart skinnklänning. Framför dem står folk och applåderar och jublar. Robbie tystar ned dem och säger "Friends, I welcome you to castle Madeleine". Han ger en sax till kvinnan som sedan klipper av bandet. Folk applåderar och håller upp dryck i glas som står som en pyramid.

Scen 2: Robbie och kvinnan står vid ett biljardbord med köer i handen. Kvinnan lutar sig framåt över biljardbordet och Robbie i sin tur över kvinnan och smeker henne på ryggen. Han bär ett vitt linne och hon bär en rosamönstrad baddräkt som är öppen över magen och handduk i håret.

Scen 3: Båda står utomhus och går mot varandra samtidigt som deras blickar möts.

Scen 4: Kvinnan står upp vid biljardbordet och Robbie går runt och betraktar henne. Det klipps till att de står lutade mot bordet och hon skjuter i väg en kula medan han tittar på henne. De har nu bytt sida på bordet. Kvinnan lutar sig fram för att skjuta och Robbie ställer sig tätt bakom henne.

Scen 5: Två bilar åker på en väg, en större och en mindre bil. I den främre bilen sitter Robbie och tittar ut genom fönstret.

Scen 6: Robbie och kvinnan är på en golfbana och spelar.

Scen 7: Robbie sitter vid ett bord och lutar sig mot sina armar.

Scen 8: Robbie ligger och sover utomhus. Kvinnan lutar sig över och kysser honom på kinden. I nästa klipp sitter han och håller om henne på samma ställe.

Scen 9: Nu är vi tillbaka i scen 3. De tar varandras händer och kramas, samtidigt som en man i kostym ställer sig bakom dem.

Scen 10: Robbie hoppar på en studsatta och kvinnan tittar på.

Scen 11: Två lastbilar krockar och Robbie tillsammans med några andra killar har masker över ansiktet och är på väg någonstans.

Scen 12: Bilder från de olika scenerna med Robbie och kvinnan visas när han kramar och håller om henne.

Scen 13: Robbie och de maskerade killarna hoppar ut från den stora bilen från scen 5. De lastar in något i bilen.

Scen 14: Scen 3 visas igen och man får se att hennes smink har runnit. Fler män kommer upp bakom dem. Robbie och kvinnan går ut hand i hand i något som liknar en pool.

Scen 15: Robbie och kvinnan dansar vid ett dukat bord. Bilder mellan de olika scenerna klipps.

Scen 16: Polisen har spärrat av ett område där den stora bilen står. De har någonting i en plastpåse. I scen 3 ser man att det är poliser som samlats bakom paret.

5.6.2 Konnotation

Miljö: Det är sommar och fint väder. Videon utspelar sig på dagen. De befinner sig dels i ett hus, dels utanför huset, en golfbana och ute på gatorna. Vi uppfattar huset som deras hemmiljö.

Konnotation och sociala koder (uppträdande, ansikts- och kroppsuttryck och klädsel):

Robbies uppträdande mot kvinnan är väldigt kärleksfullt och beundrande. Han betraktar allt hon gör i ett passivt läge. Men han lär även henne saker som till exempel att spela golf. Även i denna video är kvinnan objektifierad. I detta fall är det han som gör henne till objektet, till hans trofé. Vi tolkar hans blickar på detta sätt. Han tittar beundrande på henne samtidigt som han ser stolt ut. De ser ut som ett lyckligt par, fram till slutet. De skrattar och har roligt ihop. Mot slutet förstår man att hon gråtit eftersom hennes smink har runnit. Enligt oss är det här ett stereotypt kvinnligt drag eftersom hon visar känslighet och mannen tröstar henne. Robbie spelar på ett ”manligt” sätt då han inte gråter, utan istället är mer känslökall.

Vi får uppfattningen av att de är rika. Tecken som tyder på detta är deras stora fina hus, de spelar golf och tennis som symboliserar överklass, vilket i sin tur tyder på lycka, framgång och frihet. Fiske säger att symboler är något som människor kommer överens om att det står för en viss betydelse.

Vi ser ett tydligt exempel på ett stereotypt manligt sexuellt kroppsuttryck hos Robbie. I ett tillfälle i biljardscenen när kvinnan lutar sig över bordet för att skjuta, ställer sig Robbie tätt bakom med sitt skrev mot hennes bak. Detta kan tolkas som en sexuell ställning.

I videon byter kvinnan kläder väldigt ofta, vilket vi också ser som ett typiskt kvinnligt beteende, då kvinnor anses vara intresserade av kläder och utseende. Vid ett tillfälle bär hon en baddräkt som är öppen över magen där hon visar mycket hud. Robbie bär ofta samma vita tajta linne som framhäver hans manliga kropp, men byter dock kläder till bland annat festerna.

Enligt Goffman avbildas män ofta i en högre position än kvinnor, ofta stående eller agerande. Kvinnor däremot befinner sig ofta i lägre positioner, ofta sittande eller liggande på en säng eller golvet. Här ser vi en sådan scen där Robbie sitter på en bänk och kvinnan sitter på marken. Han tittar ner på henne och hon upp på honom. Detta kan symbolisera hierarkin i förhållandet.

Konnotation och tekniska koder (kameraarbete och klippning):

Klipptempot i videon är långsamt och i harmoni med låten. De flesta bilder är i slow motion för att förstärka stämningen mellan de två. Det blir en romantisk och mjuk känsla. De arbetar mycket med kamerarörelser, såsom in- och utzoomningar. I denna video används mest parallellperspektivet som Hirdman talar om. Den ger betraktaren och den betraktade en mer jämställd nivå. Det förekommer ingen direktadressering, utan personerna tittar på varandra. Videon är mer som en film. Robbie sjunger aldrig låten i videon, utan det är en berättelse som berättas.

5.6.3 Ideologi

Kvinnan i videon tycks ha makt över Robbie så att hon kan linda honom runt hennes finger. Robbie tittar på henne konstant på ett trånande sätt och har även ett kroppsspråk som visar att han är kär i henne. Vi tolkar även att huset de bor i är döpt efter henne. Detta kan tolkas som att kvinnan är den som har makten i förhållandet, men i själva verket kan det lika gärna vara tvärtom eftersom det är han som ger henne makten. Med Robbies blickar blir hon objektifierad. Eftersom hon är lång, smal och snygg tror vi har en avgörande betydelse för att han valde just henne, därigenom har han egentligen makten och inte hon.

Enligt genussystemet så finns det en tudelning och en hierarkisk ordning mellan könen. Ett exempel på hierarkin är en scen när Robbie lär kvinnan spela golf. Detta visar på att mannen är den mest lärda av dem och kvinnan har mindre kunskap och blir därmed underordnad mannen. Vi ser ingen direkt tudelning mellan kvinnan och mannen, vad gäller sådant de gör. De gör de mesta sakerna ihop. Då tudelningen går ut på att kvinnan gör kvinnliga saker på kvinnliga platser och mannen gör manliga saker på manliga platser. Därför kan vi inte se någon sådan, då det gör samma saker på samma platser. Det enda man kan se skiljer dem åt är att han utövar brott i vissa scener. I den scenen kan vi se att mannen gör manliga saker på manliga platser.

5.6.4 Jämförelse mellan Shakira och Robbie Williams

Dessa videor är väldigt olika. Shakiras video går enbart ut på att visa hennes kropp och dans. Hon är tydligt objektifierad. Hon spelar på sin sexualitet inför mannen på ett erotiskt sätt och verkar inte ha något emot sitt underläge. Robbie däremot är inte objektifierad, men han är däremot med och objektifierar kvinnan i sin video. Men detta gör han på ett beundrande sätt, medan Shakira blir objektifierad på ett nästintill porrigt sätt. Vi tolkar detta som att han som betraktar Shakira gör det på ett lustfyllt sätt och med tanke på att han har en annan tjej i sin säng, som vi tror kan vara hans flickvän, förstärker denna bild. Robbie beundrar sin tjej på ett annat sätt då han vill spendera tid med henne genom att spela golf och biljard.

Shakira har väldigt utmanande kläder på sig såsom korta toppar och kjolar, medan Robbie bär ganska vardagliga kläder på sig, men dock tajta, som skulle kunna tänkas vara utmanande om de hade filmat honom på ett annat sätt. I hans video fokuserar kameran mer på kvinnans kropp än på hans.

En annan skillnad som finns är att i Robbies video förekommer scener av brottslighet, vilket tyder mer på manlighet än kvinnlighet. Robbies video har även en klar handling, medan Shakiras video är mer handlingslös.

5.7 Jämförelse mellan de kvinnliga artisterna

Vi ser en stor skillnad mellan kvinnorna i de olika genrerna. Hip-hoperskan spelar på en manlighet för att få status i videon, rocktjejerna spelar på sin kvinnlighet och visar att de ändå kan och på så sätt vinna sin status, medan poptjejen är tydligt objektifierad och inte verkar anstränga sig för att ändra på detta. De enda tjejerna som inte är objektifierade är rocktjejerna då de är aktiva i bilderna och inte filmas på ett objektifierande sätt. Både hip-hoperskan och poptjejen är objektifierade då de dansar sexigt, smeker sig själva, är avklädda och kameran koncentrerar sig tydligt på deras kroppar. I attityden dock är hip-hoperskan och rocktjejerna mer lika då de är aggressiva och dominanta. Shakira är mer passiv och ger ett sensuellt, maktlöst och sårbart intryck.

5.8 Jämförelse mellan de manliga artisterna

Dessa tre artister är både lika och olika. Alla tre har makten i sina videor, men på helt olika premisser. När det gäller attityder skiljer det sig på det sätt att hip-hoparen har en macho-attityd, rockarna är mer aggressiva och popkillen är lugn och självsäker. Detta gör att det är svårt att bedöma vilken av de tre som har mest status, kanske är de på samma plan.

Klädesmässigt så klär sig rockarna stereotypiskt rockigt, hip-hoparna stereotypiskt hip-hopigt, medan Robbie inte har någon speciell klädstil. Robbie behandlar sin kvinna väl och beundrar henne och framstår som en gentleman. 50 Cent däremot har väldigt många kvinnor men bryr sig inte så mycket om dem, utan det verkar mera vara en statussymbol för honom. Guns N Roses har inte så många kvinnor med i sin film men den första kvinnan i filmen får man bara se benen av, hon blir därmed objektifierad ur Axls ögon. Den andra kvinnan, som sitter i en säng med Duff, har en mer neutral profil då fokus hela tiden är på Axl.

6. Diskussion och slutsats

Vårt syfte var att undersöka hur manligt och kvinnligt representeras i musikvideor och hur det skiljer sig mellan olika genrer. I de sex videor vi valt, analyseras hur kvinnor och män agerar och presenteras. Vi har jämfört kvinnor med män och de olika genrerna. Materialet vi analyserat utgör endast en liten del i ett mycket stort utbud och är därmed i minoritet. Vi kommer här att utifrån de analyser vi gjort diskutera hur manligt och kvinnligt framställs och hur de skiljs mellan genrerna. Vi utgår endast utifrån de filmer vi analyserat och kan inte garantera att det är likadant i alla MTV:s videor.

Den första filmen som vi analyserade som var *How many licks* med Lil'Kim, visade på vad man kan tolka som hegemoniska drag. Lil'Kim tilldelas makt genom att hon agerar som en manlig hip-hopare, men samtidigt är hon den typiska objektifierade kvinnan eftersom hon bär utmanande kläder och rör sig på ett sensuellt sätt. Även kameravinklarna bidrar till objektifieringen. Vi såg även att genussystemets hierarki var omvänd. I denna video representeras kvinnan som väldigt självsäker och kaxig. Samtidigt är hon väldigt sexig och rör sig stereotypiskt feminint, med vissa undantag då rörelsemönstren tenderar att övergå till en mer maskulin form. Här kan unga tjejer påverkas tro att de får mer makt och respekt genom att

trycka ner killarna, bete sig stereotypt manligt och använda sig av ett vulgärt språk. Samtidigt påverkas dem att klä sig och dansa sexigt för att få killarnas uppmärksamhet.

I den manliga hip-hopvideon *Pimp* med 50 Cent såg vi tydliga tecken på Hirdmans genussystem. Detta framhövdes genom att kvinnorna följer efter honom och tillfredsställer hans behov. Han har hela tiden flera kvinnor omkring sig. Vi kan även se symboler för hierarkin i videon. 50 Cent och hans kompanjoner står i en trappa, som vi ser som symbolen för hierarkin. Männerna placeras högst upp. De filmas underifrån och vi ser närbilder på deras kläder och ägodelar. Bilden av mannen i denna video representeras som en stöddig, rik och sexig karl som har många tjejer omkring sig men är väldigt känslökall mot dessa och försöker istället imponera på de andra männen. Här påverkas ungdomarna att tro, framför allt unga killar att tjejerna är mindre värda. De kan utnyttja dem utan att kvinnorna går till motstånd. Det är endast mannen som behöver tillfredsställelse av kvinnan, inte tvärtom.

Den första rockvideon vi analyserade var *Welcome to the jungle* med Guns N Roses. Här diskuterade vi mycket angående hierarki. Bandet sätts högt i hierarkin men det visas tydligt att statsmakterna är de som står allra högst. Detta ser vi genom att Axl som är huvudpersonen i bandet blir knäpp av all information som media sprider om vad som händer i samhället och han kan inte påverka detta. Men på grund av sin relativt höga position i hierarkin, samt att de befinner sig på en scen med mikrofoner, kan han sprida sitt budskap. Denna video är den enda av de sex som har ett djupare budskap att förmedla. Bilden av mannen här representeras som både aggressiv och lugn, han är självsäker men inte den stereotypt vackra mannen, ”svärmorsdrömmen”. Men här visas även en djup och klok sida av mannen. Han är trött på samhället och vill göra det bättre genom sin musik. Den här tror vi kan sätta en tankeställare hos de unga och få dem tänka efter hur samhället verkligen ser ut, men till den största delen tror vi de påverkas av bandets coola image och rockstjärnestatus.

Den kvinnliga rockvideon, som var *Take it off* med The Donnas, visade tydligt på feministiska drag. De ville framföra att även kvinnor kan spela rockmusik, vilket vi tror beror på att det är ont om kvinnor i rockbranschen. Det som tyder på feminism är att tjejer klär ut sig till killar, för att dagens samhälle säger att killar är bättre rockmusiker. Men i slutändan vinner tjejerna som står för att de är tjejer. De vi diskuterade mest i denna video var genussystemet och vi såg tydliga exempel på hierarki och tudelning. I denna video får man bilden av kvinnan som mogen, tuff, självsäker och vacker. Detta tror vi påverkar ungdomarna på ett bra sätt, framför

allt unga tjejer. Vi matas ständigt med bilder på underordnade kvinnor. Inom rockmusiken finns det ont om kvinnliga förebilder, vilket visar sig som en av anledningarna till att få kvinnor spela rock. Därför är detta en bra video, då den byter mot den traditionella kvinnobilden i musikvideor. Ungdomarna kan få inspiration och självförtroende genom att The Donnas visar på att kvinnor också kan spela rock.

I musikvideon *La Tourtura* med Shakira såg vi tydligt den trefaldigt manliga blicken då Shakira och hennes kropp betraktades noggrant av mannen i videon, kameran samt tittaren. Även teorin om genussystemet stämde bra in här, då kvinnan är underordnad mannen och uppdelningen mellan könen är uppenbar. De var stor skillnad mellan hur man och kvinna representerades här. Kvinnan är sårbar, sexig och är ett objekt för mannen som styr över henne. Hon behöver uppmärksamhet av mannen och får den genom att bära lite kläder och dansa sexigt. Mannen visas som oärlig, dominant och självsäker. Det är ett tydligt spel mellan könen. Denna video tyckte vi saknade handling nästan helt och hållet.

Eternity med Robbie Williams var den sista videon vi tittade på. Där diskuterade vi mycket angående makt. I denna video har man gett kvinnan en del av makten inför tittarna, genom att Robbie framställs som helt betagen i henne. Denna video visade även tydligt på genussystemets hierarki. Bilden av mannen i den här videon visas som trygg, ödmjuk och snygg. Vi får även se att han har dåliga sidor som är brottsliga. Men på grund av videons uppbyggnad får man en god bild av Robbie som tar hand om kvinnan som han älskar. Kvinnan i videon är lugn, har god självkänsla och är stereotyp vacker.

När vi jämförde kvinnligt och manligt i de olika genrerna kom vi fram till att de som var mest jämställda var rockartisterna. Båda var något aggressiva och hade makten i sina videor. The Donnas stod för att de var kvinnor och var sig själva. Vi såg tydliga drag från cock rocken i båda videorna. I hip-hopvideorna däremot kan man tycka att även de var relativt jämställda. Men där tycker vi att Lil' Kim tog på sig en manlig roll för att uppnå jämställdhet. Hon var även objektifierad på grund av klädval och dans. De som var minst jämlika var videorna i popgenren. Där var det stor skillnad på hur manligt och kvinnligt representeras. Mannen var den maktfulla och kvinnan den maktlösa. Kvinnan klär sig sexigt och exponerar sig själv och sin kropp, vilket många kvinnor vill. Då de enligt samhället anses vara kvinnligt och vackert. Detta matas vi med varje dag genom bland annat massmedia. Detta gör att även denna video bidrar till att påverka ungdomarnas synsätt till att tro denna bild är normal. Ungdomarna

påverkas till att klä sig utmanande och röra sig på ett sexuellt sätt, då de städigt matas av denna bild, tror de att det är det normala. De tror sig även bli mer populära på detta vis eftersom många framgångsrika kvinnor skildras så.

Kvinnorna i de olika genrerna skildes tydligt åt. Enligt vår analys så är rockkvinnor de som är minst objektifierade, de står för att de är kvinnor och kämpar för jämställdheten. Hip-hopkvinnorna försöker uppnå jämlikheten på ett annat sätt. Nämligen genom att agera som män attitydmässigt, men fortfarande klä och röra sig sextigt för att få uppmärksamhet. Popkvinnan står längst ned i hierarkin mellan genrerna. Hon är tydligt underordnad och har ingen makt att ändra på det. Klädmässigt så var popkvinnan och hip-hopkvinnan mest lika och attitydmässigt stod rockkvinnorna och hip-hopkvinnan närmast.

Det var stor skillnad mellan männen i de stora genrerna, en var klok, en var gentleman och en var kaxig. Den enda likheten var att alla hade makten i sin video. Vår analys visar att hip-hopmän är kaxiga, oromantiska, giriga och vill gärna visa upp att de har mycket pengar. Rockmännen är inte alls i samma behov av pengar. De vill hellre visa på problem i samhället än skryta om rikedom och tjejer. I sättet är de både aggressiva och lugna. Popkillar visar sig vara gentlemän, som även de är rika, men dock brottsliga. Klädesmässigt var även här pop- och hip-hopkillarna mest lika. Likaså var rock och hip-hopkillarna de som påminde mest om varandra attitydmässigt.

Det vi kommit fram till är att det skiljer sig tydligt mellan hur en man och kvinna representeras i en musikvideo och även att det skiljer sig tydligt mellan de olika genrerna. Kvinnan är den underordnade och objektifierade och mannen är den som innehar makten. Vi tycker det är synd att det förekommer så stor genuskillnad i musikvideofilmer som denna analys visar på. De enda som försökte bryta på traditionen var rocktjejerna ”The Donnas”.

Representationer är en del av vår verklighet, de är inte bara idéer av kvinnor och män, utan är även med och skapar dem. Med detta perspektiv vrids fokus från vad media visar till hur mening skapas. Dessa musikvideofilmer skapar en objektifierad syn av kvinnan som ska vara avklädd och röra sig sextigt. Mannen ska vara macho och utnyttja kvinnan till sin tillfredsställelse. Vi ser även tendenser till ett försök att få samhället mer jämlikt. Dagens ungdom klär sig avklädd och sextigt redan i tidiga åldrar och man ser ofta ungdomar som har en arrogant och otrevlig attityd. Denna attityd hittar vi igen i några av videorna, hip-hopvideorna.

I vissa videor ser vi ett tydligt spel med makten. Videoproducenterna skapar stereotyper av kvinnan och mannen. De kan även tilldela makt till de som vanligt vis inte brukar tilldelas denna, som till exempel kvinnan. Detta gör att makten cirkulerar och reproduceras av både de som har makten och de som inte har.

Guns N Roses tycker vi passar bra in i cock rock begreppet. Alla är vita män och de är en livespelning i videon, samt några scener från gatan. De sjunger skrikigt och har en aggressiv, dominerande och skrytsam attityd. The Donnas ser vi också har vissa drag från cock rocken, men de är istället vita kvinnor. Texten är arrogant och de har en aggressiv och kaxig attityd. Hela videon består av en livespelning.

I många videor kan vi utläsa en manlig blick. Kvinnorna blir betraktade av en trefaldigt manlig blick, det vill säga dels av mannen i videon, dels kameran och dels tittaren. Ofta visas kvinnan passiv och kameran koncentrerar sin på hennes kropp. Det mest tydliga exemplet är Shakiras video. Lisa A Lewis säger att killar ofta håller till på offentliga platser och tjejer på privata platser. I våra videor visas båda kvinnorna i popvideorna i sin hemmamiljö. Även männen i popvideorna är i sin hemmamiljö. Men Robbie befinner sig även på en offentlig plats. Både rocktjejerna och rockkillarna visas på offentliga platser. Den manliga hip-hoparen befinner sig både i hemmet och på offentlig plats, medan kvinnan endast är på offentliga platser. Alltså stämmer inte Lewis teori helt i vår analys, men vi ser tendenser till den.

7. Förslag på fortsatt forskning

Under vår uppsats har andra infallsvinklar, som vi inte haft tid studera, intresserat oss. Vi skulle gärna vilja studera hur manligt och kvinnligt skiljer sig i olika länder, som till exempel mellan Mellanöstern och Europa eller Amerika. Efter att ha sett videor från dessa länder så ser vi att det finns mycket att studera. Kulturskillnaderna gör detta intressant. Som vi har stött på i denna undersökning, hade det varit intressant att gå in djupare på förhållandet mellan man och kvinna i musikvideor.

8. Litteratur och källförtäckning

Banks, Jack (1996) *Monopoly television, MTV's quest to control the music*. HarperCollins Publishers, Inc.

Bjurström, Erling (1993). *Spelar rocken någon roll? Kulturell reproduktion och ungdomars musiksmak*. Stockholm: Statens ungdomsråd (SUR)

Collins, Jim (1999) "Postmodernism and television", i *channels of discourse reassembled. Television and contemporary criticism*. Edited by Allen, Robert, C. London:Routledge

Fiske, John (1999) *Television culture*. London and New York: Routledge

Fiske, John (2004) *Kommunikationsteorier, en introduktion*. Wahlström & Widstrand

Fiske, John och Hartley, John (1978) *Reading television*. London: Methuen

Frith, Simon & McRobbie, Angela (2000) *Rock and sexuality*, i McRobbie, *Femenism and youth Culture*. Mcmillan

Gantez, Hillevi (1997) *Hennes röster*. Brutus Östlings bokförlag

Goffman, Erving (1979) *Gender advertisements*, Cambridge, Massachusetts:Harvard University Press

Hall, Stuart (2003) *Representation, Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications LTD

Hansson, Hasse, Karlsson, Sten-Gösta & Nordströ, Gert Z (1999) *Bildspråkets grunder – om konst, film/TV, reklam, nyheter, barn/ungdomskultur*. Stockholm, Liber AB

Hirdman, Anja (2001a) *Tilltalade bilder, genus, sexualitet och publiksyn i veckorevyn och Fib aktuellt*. Avhandlings manus, Stockholms universitet

Hirdman, Yvonne (2001b) *Genus-om det stabilas föränderliga former*. Stockholm, Liber AB

Hirdman, Yvonne (1988) *Genussystemet-reflektioner kring kvinnors sociala underordning*. I Kvinnovetenskaplig tidskrift nr 3

Hollows, Joanne, (2000) *Feminism, femininity and popular culture*. Manchester: Manchester university press

Jacobsson, Maja (1994) *Kläder som språk och handling*. Carlsson förlag

Kaplan, E Ann (1999) "Femenist Criticism and Television", *Channels of Discourse Reassembled. Television and Contemporary Criticism*. Edited by Allen, Robert, C. London: Routledge

Lewis, Lisa A (1990) "Consumer Girl Culture: How Music Video Appeals to Girls", i *Television and Women's Culture. The Politics of The Popular*. Edited by Mary Ellen Brown. London: Sage

McQuail, Denis (2005) *Mass communication theory*. SAGE Publications Ltd

Mulvey, Laura (1975) *Spelfilmen och lusten att se, i modern filmteori 2*, Andersson, Lars Gustav & Hedling, Erik red. Lund, Studentlitteratur

Stahlman, Bengt (1998) *Könsrollernas maskerad*. Student litteratur Lund.

Saiter, Ellen (1999) "Semiotics strukturalism and televison", i *Channels of discourse reassembled. Television and contempoary criticism*. Edited by Allen, Robert, C. London: Routledge

Thompson, John B (2001) *Medierna och moderniteten*. Bokförlaget Daidalos AB: MediaPrint Uddevalla AB

Van Zoonen, Liesbet (2003) *Femenist media studies*. London: Sage